

brat *francišek* 1

*Gospod,
razsvetli
temine
mojega srca.*

Sv. Damjan,
Franciškovo srečanje s Križanim
Gospod mi je dal brate
Slovensko romanje v Assisi
Generalni kapitelj FSR
Pokrajinski kapitlji FSR

Nova zastopnica FRAME na svetovni ravni

Kazalo

Frančiškova duhovnost

Sv. Damjan, Frančiškovo srečanje s Križanim	4
Gospod mi je dal brate	7
Vera, upanje, ljubezen, to troje ...	10

Naša evangelizacija

»Pozdravljena, dežela upanja«	12
Napovednik dogodkov	13

Iz naših družin

P. Martin Gašparič OFMConv	14
Mavrica večne zaveze	15
»Ta velka lojtra«	17
Janez Krizostom, Pavlov občudovalec	19
Na poti za Jezusom	20
Krajevno bratstvo Nova Štifta	21

FSR

Generalni kapitelj FSR	22
Poročilo s kapitlja PS FSR Maribor	23
Kapitelj pokrajinskega bratstva ljubljanske nadškofije 8. novembra 2008 na Brezjah	24
Pokrajinski kapitelj FSR za primorsko regijo	25
Utrinki s tečaja	26
Frančiškove duhovnosti	26
Nov svet krajevnega FSR na Kostanjevici v Novi Gorici	27

Mladi Frančišku

Nova zastopnica FRAME na svetovni ravni	28
Frančišek, naš brat	28
Kje je bila FRAMA tokrat?	29
Duhovne vaje Frančiškove mladine	29

Razvedrilo

Nagradna zlogovnica	30
---------------------	----

Pravičnost in mir

Sveti sedež: Proti prehrabeni krizi potrebujemo »zavest solidarnosti«	31
Poročilo Amnesty International za leto 2008	32
Pet razlogov, da ne kupujemo vode v plastenkah	32
Kardinal Tauran: Dialog med verstvi je tveganje, ki ga moramo sprejeti	33

Korenine in sadovi

Življenje sv. Frančiška (19)	35
------------------------------	----

Sveta dežela

Slovenci prvič v Sveti deželi	36
S kolesi ob Donavi do Črnega morja	38
Romanje po poteh apostola Pavla	41
Martinovanje	45

Naslovna slika

Frančiškovo srečanje s Križanim pri sv. Damijanu je spremenilo ne le njega, ampak tudi mnoge, ki sledijo njegovemu zgledu na poti za Kristusom.

Revija brat Frančišek – ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Založba Brat Frančišek, v Ljubljani, Prešernov trg 4, SI-1000 Ljubljana, <http://ofm.rkc.si/zbj/>

Člani uredniškega odbora: br. Janez Papa OFM (glavni in odgovorni urednik), br. Mihael S. Vovk OFM (Frančiškova duhovnost), br. Peter Skoberne FSR (naslovnica), s. Ana Slivka FMM (Naša evangelizacija), br. Metod in s. Mateja Trajbarič FSR (FSR), br. Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo), NS FRAMA (Mladi Frančišku), br. Stane Zore OFM (Pravičnost in mir), br. Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige), br. Peter Lavrih OFM (Sveta dežela). **Lektoriranje:** Vera Lamut. **Oprema:** Aleš Porenta. **Oblikovanje in priprava:** Salve d.o.o., Ljubljana.

Tisk: Povše, Povšetova 36a, Ljubljana.

Naslov uredništva: Ul. Vita Kraigherja 2, SI-2000 Maribor; tel.: 02/22 85 113 ali 041 778 456; e-mail: revija.brat.francisek@ofm.si; faks: 02/22 85 112. Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na **Narodni svet FSR Slovenije**, TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d. Maribor; pri plačilu se sklicujete na **00 700-09**.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Uvodnik

brat **francišek** 1/2009

Urednikova beseda

Gospod na ti podari mir!

»Emanuel, Emanuel, Emanuel, Emanuel,« ... kolikokrat sem si mrmral verze himne svetovnega dne mladih iz leta 2000. Velikokrat tudi nezavedno, preprosto ponavljajoč: »Emanuel, Emanuel!«

Ja in je res! Res je Bog z nami, kar pomeni Emanuel. Tako je namreč napovedal že prerok Izaija (prim. Iz 7,14) in ponovil evangelist Matej (prim. Mt 1,23).

Božični prazniki so nam znova ozavestili veliko skrivnost Boga, ki je za nas postal človek, ki je prišel med nas in med nami prebival (prim. Jn 1,1-18).

Drage bralke in bralci, med Vas je prišla tudi prva številka prenovljene revije Brat Frančišek. V letu 2009 bo zaznamovana z 800-letnico začetka Frančiškovega načina življenja.

Frančiškov zgled, njegov pristni evangelijski duh in njegove prepričevalne besede, so nekatere tako prevzele, da so se že po nekaj dneh odločili, da se mu pridružijo in sprejmejo njegov način življenja. Prvi, ki se mu je pridružil, je bil bogat in ugleden trgovec iz Assisija, Bernard da Quintavalle. Kmalu se jima je pridružil tudi pravnik Peter Cattani.

S tema dvema bratoma je šel Frančišek **16. aprila 1209** v asiško cerkev sv. Nikolaja, kjer so prosili duhovnika, naj jim trikrat odpre evangelijsko knjigo. Vsakokrat se jim je odprla na mestu, kjer govori o poslanstvu apostolov in njihovem uboštvi. Frančišek se je ves vesel zahvalil Bogu, ki je v njemu in njegovima bratoma začrtal pot evangelijskega uboštva. Obrnil se je k bratoma in jima rekel: »Brata, to je naše življenje in naše vodilo, kakor tudi vseh tistih, ki hočejo stopiti v našo družbo. Pojdita torej in spolnita, kar sta slišala.« To je bil dan ustanovitve reda manjših bratov.

V letošnjih številkah vam bomo skušali približati posamezne elemente iz Frančiškovega življenja. Začeli bomo s Frančiškovim srečanjem s Križanim pri sv. Damijanu. Razmišljanje o tem je zapisal frančiškan p. Robert Bahčič.

V vsaki številki vam bomo predstavili enega duhovnega asistenta pri FSR. Eno temeljnih poslanstev Frančiškovega prvega reda je tudi duhovna oskrba bratov in sester FSR. Tokrat bo pred vami minorit p. Martin Gašparič.

Ne bomo šli niti mimo generalnega kapitlja FSR in pokrajinskih kapiteljev, ki so prinesli novega vetra v pokrajinske svete. Več o tem si preberite v nadaljevanju.

Ob koncu želim vsem veliko blagoslova v novem letu in naj skrivnost božičnih praznikov še dolgo odmeva v naših življenjih, predvsem pa se zavedajmo, da je Bog vedno z nami!

Vse dobro!

br. Janez Papa

Sv. Damjan, Frančiškovo srečanje s Križanim

Ko je šel nekaj dni pozneje mimo cerkve sv. Damjana, mu je bilo v duhu rečeno, naj gre noter molit. Vstopil je in začel goreče moliti pred neko podobo Križanega, ki ga je ljubeznivo in dobrotljivo nagovoril: »Frančišek, kaj ne vidiš, da se moja hiša podira? Pojdi torej in mi jo popravi.« (3Soc 13).

Frančiškovo srce kljub vsemu bogastvu, ki ga je imel, ni bilo mirno. Zato se je začel umikati v samotne kraje in v premišljevanje o sebi. Ko je tako iskal in hodil naokoli, ga je nenadoma povabil k sebi v cerkev in nagovoril Gospod sam. To srečanje s Križanim pri sv. Damjanu je spremenilo njegovo srce. Gospod je Frančiška poklical in ga usmeril na pot, ki jo je izbral zanj. Frančišek je bil poklican in poslan, da se ob njegovem življenju naučimo prisluhniti Gospodu in živeti vrednote, ki v svet prinašajo Boga samega.

Sv. Damjan, kraj Frančiškove poklicanosti

Od srečanja Frančiška s podobo Križanega je minilo že več kot 800 let. Dogodek je mladega Frančiška zaznamoval za vse življenje in s tem tudi nas, ki mu sledimo. Zakaj? Ker tudi nas Križani vsak dan vabi, da mu prisluhnemo v molitvi. Za Frančiška je rečeno, da je začel goreče moliti in med to gorečnostjo ga je Križani ljubeznivo in dobrotljivo nagovoril. Torej, potrebno je gojiti molitev in imeti vero vanjo in potem se bo tudi našega srca dotaknila Božja ljubezen in dobrot.

Kako je Frančišek molil pred tem dogodkom, nam ni znano. Toda srečanje s Križanim pri sv. Damjanu nam odpira vsaj del tiste skrivnosti,

ki se je zgodila med Frančiškom in Križanim. Od tega srečanja dalje je počasi prihajala v njegov srce luč od zgoraj. Zato je tudi sam prosil Gospoda, naj razsvetli temine njegovega srca. Hotel je živeti v svetlobi, ki je prišla s križa, kjer Gospod kraljuje. Temu Križanemu, tej luči, ki ga je počasi napolnjevala, je Frančišek zvesto sledil, vse dokler mu ni postal podoben. Njegova poklicanost in hoja za Gospodom sta se združili v trpljenju in ljubezni. Kakor ga je tisti dan poklicala Ljubezen, tako ga je počasi zaznamovala, da je na koncu tudi sam postal drugi Kristus – alter Christus.

Mar ni tudi nas poklicala ta ista Ljubezen? Zato dovolimo, da se naseli v nas. Glejmo na Križanega kakor Frančišek in tudi mi bomo napolnjeni s to Ljubeznijo.

Frančišek, iskalec posebne vrste

Iz srečanja s Križanim se je v Frančišku prebudilo trajno iskanje nečesa, kar je neskončno in trajno. Postal je iskalec posebne vrste. Začel je iskati Ljubezen. Ne katero koli Ljubezen, ampak popolno Ljubezen. Ljubezen, ki bo ljubila vedno in povsod, Ljubezen, ki bo ljubila nesebično, ki bo tolažila, odpuščala, sprejemala, prinašala mir. Iskal je Ljubezen, da bo lahko živel, da bo lahko svoboden.

Srce je ustvarjeno za Ljubezen. Zato je Frančišek prosil in molil, naj mu Gospod podari popolno Ljubezen. Iskanje popolne Ljubezni ga je

počasi preoblikovalo, da ji je tudi sam postajala podoben. Ljubezen, ki je napolnjevala njegovo srce, je klicala prve brate, da so se mu pridružili. Ljubezen, ki jo je iskal in ljubil, je iz njega in po njem storila velike stvari. Zaradi te Ljubezni, ki ni bila iskana in ljubljena, je tudi jokal in govoril, da joče, ker Ljubezen ni ljubljena. Iskanje in življenje po Ljubezni je iz njega naredilo svetnika.

To isto Ljubezen bi morali iskati mi vsi. Svet je žejen prave Ljubezni. Da bi jo le našel. Skupaj s Frančiškom postanimo iskalci posebne vrste. Iskalci Ljubezni. Frančišek nam je pokazal pot in cilj, da Ljubezen obstaja. Imejmo odprto srce, ker tudi nas Križani ljubeznivo in dobrotljivo nagovarja, da v današnji svet prinašamo njegovo Ljubezen.

Asiški križ še vedno nagovarja in govori, da iščemo Ljubezen. Če bomo prisluhnili njegovemu povabilu, bo poskrbel za nas. Pustimo se nagovoriti. Pustimo, da nas objame Ljubezen. Učimo se ljubiti Boga in iskati njegovo Ljubezen. Ljubimo ga po zgledu sv. Frančiška in bomo polni veselja, dobrote in nič v življenju nam ne bo težko, ker bomo potopljeni v njegovo Ljubezen.

Začetek videnja Kristusa v ljudeh

Srečanje s Kristusom, ki se mu je hkrati razodel kot križani in poveljani, ubog in bogat, mrtev in vstali, mu je odprlo oči in srce, da je začel v bližnjih videvati in odkrivati Kristusa. Sam Gospod ga je takoj po tem srečanju pripeljal med gobavce in mu pokazal svojo prisotnost v njih. V gobavcih je Frančišek slišal Jezusov klic, klic človeštva, ki išče osvoboditev, ki išče

odrešenje. V gobavcih in ljudeh, ki jih je srečeval, je videl in odkrival, da se v njih rojeva Kristus. V bližnjem je gledal in slišal Kristusa, ki želi biti sprejet, ki želi živeti in imeti svoje dostojanstvo.

Frančišek se je rad ustavljal v molitvi in premišljevanju ter hkrati rad prebival med gobavci. Ko je stal - klečal pred Križanim, se mu je razodevalo, da se v križanem Kristusu razodeva skrivnost vsakega človeka, ki je na zemlji, vsakega gobavca, vsakega revnega človeka, ki išče Boga. Prav to odkritje, da Kristus živi v bližnjem, nam govori, da se je Frančišek resnično srečal s križanim Gospodom. To je klic tudi nam, da se najprej srečamo s križanim Gospodom in mu nenehno sledimo, kakor je storil Frančišek, potem pa bomo veliko lažje v drugih odkrivali in videvali Kristusa samega.

Frančišek je videl, spoznal in se odločil. Kaj pa mi?

Delati s svojimi rokami

Takoj ko ga je Križani nagovoril, se je Frančišek lotil popravila cerkvice sv. Damjana. Delu, ki ga je opravljal s svojimi rokami, je ostal zvest vse življenje. Po spreobrnjenju je delo za Frančiška postalo nov način izkazovanja ljubezni. Ljubezni do Boga, ki nam je dal delo; do Kristusa, ki nam je s svojim delom dal zgled; do ljudi, ki s svojo sposobnostjo, ki jim je bila podarjena, znajo prav uporabljati stvari in mater zemljo; do stvarstva, ki se preko dela preoblikuje v služenje.

Zato je Frančišek v svoji Oporoki zapisal, da je želel delati s svojimi rokami, in zahteval, da tudi drugi bratje opravljajo delo, ki naj bo

pošteno. Ob vsem tem pa ne smejo opuščati duha svete molitve in pobožnosti.

Delo pomaga človeku, da postane boljši, duhovno bolj zrel, bolj odgovoren in tako lahko na zemlji izpolni svoje poslanstvo. Napor, ki ga prinaša delo, nas povezuje s Križanim, nas dela boljše in nas spodbuja, da nosimo bremena drug drugega. Vemo, da Frančišek ni sprejemal brezdelnosti, takšne je grajal in celo poslal iz reda. Kdor ni hotel sodelovati z milostjo, ni mogel prinašati sadov, kakor lahko beremo v priliki o lenem služabniku, ki je prejeti talent zakopal v zemljo.

Človeško delo vstopa v dramo odrešenja kakor kruh in vino, ki sta sestavni del evharistije. Z delom človek postane Božji sodelavec. Delo postane sredstvo popolnosti in sredstvo odrešenja. Od tu izvira milost dela ter dolžnost zvestega dela. Kakor pri Frančičku naj tudi pri

nas delo postane dialog z Bogom. Dialog z Bogom je molitev, je pogovor sina z nebeškim Očetom. Pri delu se cel človek pogovarja z Bogom; izogibajmo se lenobi in pustimo, da nas Gospod vzgaja po zgledu sv. Frančička in tako večajmo svetost v svetu.

Pobožnost, zvestoba in delo so velika zahvala Bogu, ker nam je dal milost, da lahko delamo.

In dokler smo na svetu, delajmo dobro, naučimo se prisluhniti Bogu, njegovi besedi, njegovemu povabilu, v drugih glejmo Kristusa, ne govorimo slabo o drugih, skušajmo pomagati, prisluhniti, tolažiti, se znati odpovedati svoji sebičnosti, biti pripravljeni služiti drugim ... in potem ne bomo daleč od križanega Gospoda, ampak bomo skupaj z njim po zgledu sv. Frančička v svet prinašali nekaj nebeškega, nekaj lepega in čudovitega.

p. Robert Bahčič, gvardijan na generalni kuriji OFM

Kje si, naš mali brat Frančišek?

Ali slišiš, koliko govorijo o tebi,
koliko strokovnjakov proučuje tvoje spise,
tvoje besede in misli,
tvoje povezave s Svetim pismom,
tvoja sporočila in naročila bratom?
Mnogo knjig so napisali o tebi!

Kje si naš mali brat Frančišek?

Ali si mogoče prisoten
v vseh teh knjigah in besedah,
v vseh sporočilih in naročilih?
Ali ni bila tvoja edina želja,
da bi živeli po evangeliju
našega Gospoda Jezusa Kristusa?

Kje si naš mali brat Frančišek?

Še vedno te vidim, kako ljubiš svojega Gospoda!
Še vedno te vidim, kako premišljuješ njegove besede!
Še vedno te vidim, kako ljubiš svoje brate!
Še vedno te slišim, kako nas kličeš k spreobrnjenju!
Še vedno te slišim, kako nas vabiš k spolnjevanju evangelija.
Še vedno te slišim, kako nam govoriš: »Ljubite se med seboj!«

Frančišek, naš mali brat,
še vedno si preprost,
skromen in tih
in tak boš ostal,
da bi tudi mi po tvojem zgledu
postali majhni, kakor si Ti!

Gospod mi je dal brate

*Dan frančiškove duhovnosti, sobota,
18. oktobra 2008, Ljubljana-Vič*

Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija (vivere secundum formam sancti Evangelii) (FOp 14-15).

To piše Frančišek v svojo Oporoki, ko se spominja začetkov svojega bratstva. Takoj ko je izgubil očeta, je dobil Očeta. S tem ko je izgubil očeta, pa je izgubil tudi brata. Znana je zgodba, kako je Frančička rodni brat zasmehoval, ko je stopil na novo pot. In kmalu so se mu »zgodili« bratje. Zanje namreč ni prosil niti si jih ni želel.

Ko jih je dobil, se je vprašal, kdo ti bratje sploh so in kaj naj počne z njimi. To je bil prijatelj Bernard, ki je najprej preveril Frančičkovo iskrenost, ko ga je povabil in za njim oprezoval vso noč; potem Peter Katani, veliki pravnik; in duhovnik Silvester, ki se je spreobrnil ob razdajanju imetja prej omenjenih; Janez Preprosti, ki ga je želel posnemati v vsem dobredno. Kmalu je imel ob sebi množico bratov. Navdušil jih je njegov zgled.

Kaj naj z njimi počne? Pošlje jih po vsem svetu s preprostim oznanilom evangelija in spokornosti. Gospod mu je dal za brate vse ljudi. Tudi neverujoče. Sprejemajo ga ljudje vseh časov.

Kaj pomeni, da je dobil mene za brata? Kaj mi pomeni beseda brat? Sem brat le po imenu ali tudi z življenjem? Pojem brata je treba ozdraviti. Včasih so nekateri kar alergični na to besedo. Marsikje je postal ta naziv le vljudnostni nagovor. V preteklosti je žal označeval samo manj vredne brate laike v skupnosti. Brat je postal skoraj žaljivka. Kar je Božja obdaritev, je postalo sredstvo zaničevanja. Pri besedi »brat« je treba izbrisati ogroženost. Med brati nisem večji, tudi ne manjši. Gospod z nami razpolaga

in nas podarja drug drugemu.

Beseda brat je ena najpogostejših v Frančičkovem besednjaku. Z njo poimenuje ljudi, živali, celo nasprotnike. In teh, ki se naberejo okrog njega, ne poimenuje »red«, ampak bratstvo.

Za brate je temeljno, da živijo v skupnem domu. In ko nekdo dobi nove brate, dobi nov dom. V ta pojem Frančišek vključuje tudi materinstvo. Za brata želi skrbeti tako, kot to dela mati. Ta odnos je prenesel in odnos bratstva, kjer en brat pove svoje potrebe in drugi omogoča njihovo izpolnitev.

Božanska drža med brati je odpuščanje. Človek ga je sposoben samo v moči krsta. Med brati je silno pomembna sprava, sicer se kopiči krivda na obeh straneh. Neodpuščanje je že neke vrste maščevanje. Posledica so bratje vsak v svojem kotu, zazrti sami vase.

Na prvem mestu mora biti ljubezen, ki ne sme biti zgolj teoretična. Biti mora pozorna in dejanska, skratka Božja. Kakšna so znamenja Božje ljubezni? Drobne pozornosti. Darovanje življenja. To je pravo znamenje ubošva in neprilaščanja. Življenje pa si prilaščam, kadar ga živim le zase.

Frančišek je brate imel, jih je še dobil in jih bo dobil. Tudi mi smo dobili brate. In kaj se lahko dogaja med nami kot brati?

Moliti sam in moliti z brati

Ko je bil Frančišek sam, ni pozabil na brate. Ni pregrešno, če uravnotežimo samoto in bratstvo. Vsaka samota še ni beg iz bratstva. Beg je, kadar postavim sebe v središče svoje pozornosti. Paziti moram, da ne pobegnem iz bratstva k sebi. V samoti naj ne razmišljam o vseh krivicah, ki so

me doletele. Lahko pa v tej samotni molitvi obiskujem svoje brate in jim nosim blagoslova. Frančišek je molil tudi sam in kasneje postal učitelj molitve, ko je bil z brati.

Skupna molitev pa ima tudi praktične vidike: je tudi asketska vaja. Treba je vstopiti v ritem molitve, pri čemer ne gre samo za postanek pri zvezdici, ampak za uskladitev glasov in src. Nekdo bi se želel dvigati v višave bogozrenja s poetičnimi vzdihji, a skupnost moli monotoni rožni venec. Tudi pri Lectio Divina sem lahko prepočasn ali prehiter. In vendar je treba ujeti skupen korak. Me pa skupna molitev ne omejuje, da ne bi molil tudi, ko sem sam.

Delati sam in delati z brati

V sodobnem svetu je timsko delo zelo cenjeno in malodane obvezno. Bratje se moramo torej pri delu znati uskladiti, se čemu odpovedati, vzeti moram tudi kaj, kar mi ni najbolj všeč. »Kuhanje mule« je vse preveč človeški odziv, kadar v bratstvu ne dobim dela, ki bi si ga želel. Vsak ima svoje delo, a delamo tudi skupaj. Ali imamo načrt skupnosti?

Evangeliziram sam in evangeliziram z brati

Evangelizacija je v bratstvu med najodličnejšimi deli. Je dolžnost vseh in evangelizirati res ne morem sam. Nekoč je šel evangelij iz roda v rod, danes ni več tako. Predajanje evangelija je začelo pešati v prejšnjem stoletju. Ker otroci ne sprejmejo vselej vrednot staršev, je potrebno novo oznanilo, nova evangelizacija. Evangelij je treba oznanjati z novo gorečnostjo, na nov način. Frančiškovi bratje že s tem, ker smo, oznanjamo evangelij. Potem je le še kakšen korak, ko iščemo, se usposabljam, razmišljam ... Kako naj oznanjamo evangelij kot Frančiškovi bratje? Vsak seveda s svojim darom in brez zavisti. Tu je še posebej odlično mesto bratov in sester Frančiškovega svetnega reda, ker ti sežejo v družbi dosti dlje kot bratje in sestre iz

samostanov. Kako pomembno se je usposobiti za evangelizacijsko delovanje, da bomo znali tudi spregovoriti o Kristusu, ko dozori čas.

Grešiti sam in grešiti z brati

Greh obstaja tudi v bratstvu. In bolje je grešiti v bratstvu kot sam, kajti v bratstvu me nekdo vidi, da grešim. Tako lahko od bratov, ki me imajo radi, dobim opomin, ki okrepi glas vesti. Bratje so tisti, ki nam dajo možnost za sprepobrnjenje. Hudo je, kadar bratje greh vidijo, a ne rečejo ničesar iz strahu, da se ne bi zamerili. Ne bodimo si v potuho. Še huje pa je, kadar greh odkrito spodbujam. Če brata potiskam v greh, sem mu vse prej kot brat.

Zaobljubljen sam in zaobljubljen z brati

Brat je zame mesto izvajanja treh evangelijskih svetov, mojih zaobljub, ker za življenje po evangelijskih svetih potrebujem brate. Če zaobljube nimajo nekega jasnega in trdnega okolja, so zelo šibke. Brat mi omogoča, da lažje živim čisto, brez lastnine in v pokorščini, ker mi je blizu in v oporo, jaz pa njemu. Brez brata so zaobljube zgolj teoretične ali pa zelo ranljive in krhke.

Ohraniti brata

Ko z nekom vstopim v bratski odnos, mu postanem brat in brat moram tudi ostati. Za to pa moram biti motiviran. Ali pazim, da ne bi izgubil brata, vsaj tako, kot pazim, da ne bi izgubil ključev? Brata pa lahko izgubim, kadar nanj nisem pozoren, ko mi je zanj vseeno.

Bratje so vrednota. Biti brat in imeti brata je lepo in hudo obenem. Kaj od tega bo imelo večjo težo? Naj prevladajo tista izkustva, ko bratstvo dojamemo kot nekaj lepega, in ne tista, ko nam je v bratstvu hudo. Ni težko biti brat, ko je vse lepo in sončno. Kaj pa, kadar pride bolezen, teža, depresija ...? Kdo bo dal oporo, če ne brat? Takrat se izkaže moč bratstva, ko znamo z bratom vztrajati tudi v takih okoliščinah.

Frančišek nas spodbuja, da brate ohranimo, in to celo tedaj, kadar z nami niso dobri, ko nas ne marajo. Ministru, ki ima občutek, da ga bratje preganjajo, v pismu razlaga, naj ima celo to za milost. Za milost je treba imeti vse tisto, kar nas ovira.

Bratje za večno

Brata nimamo samo za nekaj časa, brata dobimo za vso večnost, za ves eshaton. In ta se začenja že zdaj. Vsako posvečeno življenje je ali naj bi kar najbolj bilo znamenje Kraljestva. Geslo za vstop vanj – če malo posnemamo vrsto šal o svetem Petru – bo črkovanje besede BRAT, BRATSTVO. Kdor bo znal z žarom izreči to besedo, bo našel odprta vrata.

Zadnji temelj bratstva

Učlovečenje Božjega Sina je središče frančiškove teologije. Druga Božja oseba, eden v Trojici, postane človek, naš brat, da bi nas naredil za brate med seboj in nas kot take priregn timer v občestvo s Trojico. V bratstvu se torej usposabljam za življenje v zrenju Svete Trojice.

Vprašanja poslušalcev

Kaj menite o ogroženosti med brati?

Ogroženost s strani bratov je zelo človeška stvar. Ogroženega se lahko čutim, ker ne zmorem vsega. A bolj kot sem »uboga para«, manj sem ogrožen. Zdravilo je premik od podobe o sebi, češ da sem najboljši, do tega, kar v resnici sem. Če vem, kdo sem, nisem ogrožen. Ogroženost pa povzroča napadalnost. Kadar smo med seboj tekmeči, nismo več bratje. Bolje je, da drug drugemu pomagamo. Kako se torej rešujemo iz primeža ogroženosti?

Ali je brat lahko tudi prijatelj? Ali brat mora biti nujno tudi prijatelj?

Brat in prijatelj sta delno prekrivajoča se pojma, a je med njima tudi nekaj razlik. Prijatelja si izberemo, pri bratih te možnosti ni. Na smrt sprti bratje so še zmeraj bratje, prijatelji pa se lahko razidejo in nehajo biti prijatelji. Lahko pa se bratje potrudijo, da so med seboj prijatelji, in to je zelo lepo; a bratstvo je še zmeraj več kot prijateljstvo. Prav je, da imamo prijatelje v bratstvu, lahko pa tudi zunaj njega.

Predavanje: br. Miran Špelič OFM
Po zapiskih s. Polonce Majcenovič ŠS

Zapis iz ene od pogovornih skupin:

Živeti sam in živeti z brati

V uvodu smo se strinjali, da so nam bratje in sestre podarjeni, a smo poudarili, da tega Božjega daru ne prejmemo kar tako brez razloga. Prejeli smo ga, ker smo bili v FSR poklicani in smo z obljubami odgovorili pritrdilno na ta Božji klic. Če je bila naša obljuba v FSR dobro premišljena in iskrena, je naše življenje v bratstvu pravi Božji dar in potem lahko vse sestre in brate tako tudi sprejemamo in z njimi živimo.

V delavnici smo spregovorili o problematiki nekaterih naših krajevnih bratstev, ki se s trenutnim navdušenjem oblikujejo, širijo, potem pa zaradi pomanjkanja Frančiškovega duha ne zaživijo v polnosti, se zaprejo vase in že ob rojstvu pričnejo usihati. Marsikje nastanejo težave z vključevanjem novih »kandidatov« za brate in sestre, ki jih morda ne znamo prav sprejeti ali pa imajo oni sami napačna pričakovanja. Bratstvo v FSR ni samo prostor prejemanja in poslušanja, ampak skupnost, v kateri ima vsaka sestra ali brat svoj delež odgovornosti za življenje in delo.

Strinjali smo se z mislimi p. Mirana, da bratstvo ni enako prijateljstvu, vendar bi morali še bolj težiti k temu, da bi bili bratje in sestre med seboj tudi prijatelji.

Rešitev smo videli v povezanosti z mladimi in v večjem prizadevanju živeti bratsko.

Spregovorili smo o ozaveščanju, da smo glasniki veselja in upanja v svetu, o čemer smo govorili na našem letošnjem narodnem duhovnem kapitulju. To veselje pa moramo prenašati drug na drugega in v svet okoli nas, posebno v okolje, kamor bratje redovniki in sestre redovnice ne morejo.

Življenje v bratstvu je pravzaprav podobno življenju v družini: je skupnost, kjer je potrebno veliko potrpljenja, razumevanja in odrekanja, kjer se rešujejo tudi neprijetne stvari. Je pa tudi veliko veselja in zadovoljstva ob skupnem delu, bratskih obiskih, praznovanjih in skupni molitvi.

Zapisal Mirko Potočnik FSR

Vera, upanje, ljubezen, to troje ...

Razmišljanje p. Staneta Zoreta OFM na taboru FSR v Novem mestu - nadaljevanje

Nekatere kreposti si človek lahko pridobi sam. To so tako imenovane človeške ali naravne kreposti. So sadovi нравno dobrih dejanj in pripravljajo vse zmožnosti, ki jih ima človek, za združenje z Božjo ljubeznijo. Med te naravne kreposti spadajo tudi štiri glavne ali, kakor jim tudi pravimo, kardinalne kreposti. Kardinalne zaradi tega, ker imajo vlogo tečaja (pri vratih, lat. »cardo« = tečaj). Vse druge kreposti se zvrščajo okrog njih. In te glavne kreposti so razumnost (modrost), pravičnost, srčnost in zmernost. »In če kdo ljubi pravičnost, njeni sadovi so kreposti; zakaj ona uči zmernost in razumnost, pravičnost in srčnost« (Mdr 8,7).

Če si človeške ali naravne kreposti lahko z vztrajnim prizadevanjem pridobi človek sam, seveda ne brez Božje pomoči, pa je z Božjimi ali teološkimi krepostmi drugače. Te kreposti so Božji dar in predstavljajo v človeku tisto temeljno naravnost in stvarnost, ki jo v nas poraja milost. So tisto razpoloženje v odrešenem človeku, ki ga Bog podari človeku, da more odgovoriti Bogu. Seveda pa te kreposti nosijo tudi človekov pečat toliko, kolikor se človek lahko zapre ali vsaj ustavlja temu daru ali pa se mu odpre. Teh kreposti ne moremo zaslužiti, moremo pa jih sprejeti, saj nikakor niso vsiljene. So poroštvo navzočnosti in delovanja Svetega Duha v človekovih zmožnostih. In te Božje kreposti so tri: vera, upanje, ljubezen.

Za govorjenje o veri se danes zdi, da nima domovinske pravice v naši družbi. Bog in vera, ki človeka povezuje z Bogom, naj bi bila ostanek preteklosti. Na njiju naj bi se nabral prah, kar naj bi bilo znamenje, da sta tako Bog kot vera neuporabna za sodobnega človeka in sodobno družbo. Mnogi pa v verovanju vidijo zgolj čustveno razsežnost, ki živi zgolj v zasebni pobožnosti in je strogo notranjega značaja. V prvem primeru, ko je vera neuporabna, je vera preprosto izgnana iz javnosti, v drugem primeru pa vera sama

izstopi iz javnosti in postane stvar posameznikove zasebne izbire. Pri nas lahko zasledimo ne samo prvine, ampak zelo resne in dolgotrajne poskuse, da bi vero naredili neuporab-

no preko tega, da bi jo najprej potisnili v človekovo zasebno, notranje področje. Kolikokrat smo slišali, da je vera zasebna zadeva, ki v javnosti nima kaj iskati. Druga krilatica, ki se je pojavljala pri prerokih mrtvega Boga, pa je, da naj vera živi in se udeležuje v zakristijah in bogoslužnih prostorih, javnost pa ni njeno mesto. Ta gesla so ponavljali tako vztrajno in tako nasilno, da so prepričala tudi marsikatega kristjana. Svojo vero je umaknil iz javnosti in jo živi samo še v svojem notranjem svetu, morda še med štirimi stenami svojega doma, drugje pa si je že ne upa pokazati. Pri tem gre za vsiljeno napako. Vera je namreč res osebna, ne pa zasebna stvar. Nihče je nima pravice nikomur vsiljevati, po drugi strani pa je tudi nihče nima pravice nikomur prepovedovati ali preprečevati. Če pa jo začne vernik živeti zasebno, če začne skrivati svojo vero, pa postane nekakšna razcepljena osebnost. Kot verujoči nosi v sebi določene vrednote in jim pritrjuje, javno pa jih ne živi in jih skriva. Seveda je takšno izpovedovanje vere obsojeno najprej na hiranje, nazadnje pa takšna vera umre kot vsak odnos, za katerega človek ne skrbi celostno in ga celostno tudi ne živi.

Na gornje trditve, da je vera neuporabna ali pa da je zgolj stvar čustva, je kardinal Jean Daniélou odgovoril takole: »Absolutno zavračamo trditev, da je vera v Boga samo stvar čustva in tolažbe in da ne spada k področju intelektualnega in racionalnega razpravljanja. Nasprotno, trdimo, da je priznavanje Boga nekaj visoko inteligentnega in da spada k polni uveljavitvi inteligence same,« in je takole pokaral kristjane: »Prepogosto ne pripisujejo dovolj pomembnosti temu umskemu področju in ostajajo pri dobrotah in pri religioznem doživljanju« (Daniélou, Vera, ki ne vara). Kako daleč je ta misel kardinala Daniélouja od tiste trditve, ki so jo pred leti vsiljevali v našem prostoru in je ljudi delila na misleče in verne. Po tej paroli so verni tisti, ki ne znajo misliti. Kardi-

Frančiškova duhovnost

nal pa pravi, da priznavanje Boga spada k polni uveljavitvi inteligence same. Nobenega razloga ni torej za občutke manjvrednosti, ki jo je v posameznih kristjanih prebujalo verbalno nasilje o zaostalosti verovanja in o njegovi sprtosti z razumom in razmišljanjem.

Kadar govorimo o veri v povezavi s Svetim pismom, je vera izvir in središče vsega življenja. Stvariteljskemu in odrešenjskemu načrtu, ki ga Bog uresničuje v času, mora človek odgovoriti z vero. Najlepše to vidimo pri pripovedi o očaku Abrahamu, ko ga Bog pokliče, naj odide »iz svoje dežele, iz svoje rodbine in iz hiše svojega očeta« ter se odpravi na pot proti neznanemu kraju, v prostrano deželo, ki jo Bog obljublja njemu in njegovemu potomstvu (1 Mz 12; 15,1-8; Heb 11,8-12). In Abraham je »veroval Gospodu« (1 Mz 15,6). Njegova vera je bila predvsem zaupanje v Božjo besedo, poleg tega pa tudi prepričanje, da se bo ta Božja beseda spolnila s tem, da bo prišel na deželo, hkrati pa je bila njegova vera tudi poslušnost (pokorščina) Božji volji.

Iz tega lahko sklepamo na bistveno prvine vere. Vera namreč spada k človekovim najbolj temeljnim, življenjsko pomembnim odločitvam. Vera je torej odločitev. Bog mi da ponudbo, Bog mi da dar, Bog mi izkaže milost. Na meni pa je, ali bom to ponudbo sprejel ali zavrnil, ali se bom tega daru razveselil ali ne, ali bom milost živel ali se zanj ne bom zmenil. Prav ta vidik osebne odločitve za vero danes manjka pri mnogih kristjanih. Verjetno se marsikdo spomni, kako je papež Janez Pavel II., ko je bil prvič na obisku v Sloveniji, na hipodromu v Stožicah zbrani množici dejal: »Vsaka krščanska generacija se mora znova odločiti za Kristusa.« Filozof Kirkegaard je isto resnico izrazil nekoliko drugače. Dejal je, da človek lahko marsikaj stori za drugega človeka, »vere pa mu ne more dati« (navaja Pieper: Vera, upanje, ljubezen, 22). Za vero se mora vsakdo sam odločiti. Tega bi se morali zavedati zlasti starši, ki doživljajo, da se njihovi odrasli otroci oddaljijo od Boga in od vere, in začnejo sami sebe spraševati, morda si začnejo celo očitati, da so zatajili pri svoji vzgoji, ker njihovi otroci ne sledijo njihovim vrednotam. Vera je osebna odločitev vsakega posameznika. Ta odločitev je

nujna. In ker do te odločitve ne pride, ker toliko kristjanov svojo vero živi kot nekakšno izročilo svojih staršev ali pa kot nekaj, kar ob praznikih prinaša določeno pestrost v njihovo življenje, je njihova vera brez pravega življenjskega soka. Ker ni odločitve, vera ni nikoli prerasla v odnos, ampak je ostala izročilo ali pa ponudba, ki je namenjena razgibanosti življenja ob določenih prilikah. Vera teh ljudi je mlačna, postana voda. V tej veri Boga skoraj ni in takšni veri manjka tisto, da hočem v svoji veri slaviti in častiti Boga in tako živeti, da bom mogel doseči zveličanje. In takšnega »kristjana« seveda ni težko prepričati, da je njegova vera ostanek, nekakšen fosil, ki sega v srednji vek in sodobnega človeka ni vreden.

Ko se odločimo za vero, se odločimo, da bomo svoje življenje povezali z Nekom, z osebo. Ne odločimo se za sklop resnic, tudi se ne odločimo za določene moralne norme ali za neko idejno usmeritev, ampak se odločimo, da bomo odgovorili Nekomu, ki nas je nagovoril, ki želi z nami vzpostaviti odnos. Ko si se odločil za vero, ko si se odločil, da boš veroval temu živemu, osebnemu Bogu, je mogoče čisto vse. Lahko se zgodi, da boš zapustil deželo, iz katere te bo povabil, in našel deželo, ki ti jo bo pokazal; lahko se zgodi, da boš daroval najdragocenejše, kar imaš, ker nočeš izgubiti svojega prijateljstva in svoje povezanosti z Njim. Ko si se odločil za Boga, postane čisto vse mogoče. Tako je zagotovil angel Mariji ob oznanjenju: »Bogu namreč ni nič nemogoče« (Lk 1,37). Generalni minister OFM José Rodríguez Carballo je zapisal, da je naš Bog Bog nemogočega.

»Pozdravljena, dežela upanja«

Intervju s s. Anico Starman FBS

Sestra Anica Starman je Frančiškanka Brezmadežnega spočetja. Kot zdravnica že od leta 1980 deluje na Slonokošeni obali, obmorski državi v zahodni Afriki.

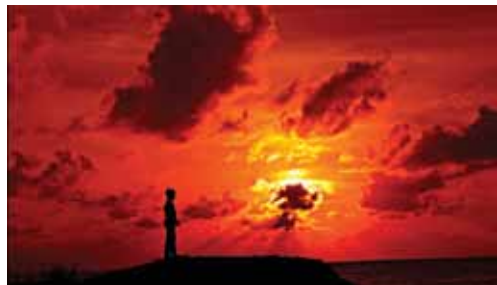
Sestra Anica, kako se je začela vaša pot pri sestrah FBS?

Kot deklica sem pogosto slišala govoriti o Materi Tereziji. Takrat je bila v mojem srcu skrita želja, da bi šla v misijon v Indijo ali na Kitajsko. Med študijem medicine sem molila, da bi se v življenju prav odločila. Med počitnicami sem spoznala slovenske sestre frančiškanke v Franciji. Pri njih sem odkrila in doživela življenje v skupnosti. V srcu sem začutila, da me Bog kliče, naj mu sledim kot redovnica.

Po duhovnih vajah leta 1970 sem zaprosila za vstop v redovno skupnost sester Frančiškank Brezmadežnega spočetja. V noviciatu smo se pogosto pogovarjali o naši skupnosti, ki je že dve leti delovala na Slonokošeni obali. Vprašale so me, če bi s sestro magistro šla k njim za nekaj mesecev. Mislila sem si: »Nekaj mesecev ni veliko, bom že zdržala.«

Prve besede državne himne Slonokoščene obale so »Pozdravljena, dežela upanja«. Kakšni so bili vaši prvi vtisi ob prihodu na misijon? Je res dežela upanja?

Ko sem stopila na afriška tla, so me pozdravili nasmeh, sproščenost in preprostost, bila sem sprejeta. »Ayoka«, kar pomeni pozdravljena, dobrodošla, sem slišala velikokrat. Otroške zvedave oči, polne zaupanja, so se vtisnile v moje srce.

Večina ljudi si težko predstavlja življenje na misijonu. Nam lahko na kratko opišete pogoje in okolje, v katerih delujete?

Zdaj je minilo že 28 let, odkar delujem na Slonokošeni obali. Marsikaj se je spremenilo. Napredek in globalizacija sta prinesla svoje dobre in slabe stvari. Prva leta sem delala v bolnici le z enim medicinskim tehnikom in štirimi strežniki. Najbližja bolnica s kirurškim oddelkom je bila oddaljena 120 km. Ceste so bile zelo slabe. Ni bilo telefona, pošto smo dobile takrat, ko je kdo šel v 120 km oddaljeno mesto, elektriko smo imeli le čez noč.

Danes so elektrika, telefon, tudi mobilni, televizija, v večjih krajih je internet, v Gbagbamu bomo dobili tudi mestni vodovod. Ceste so pri nas še vedno makadamske in polne lukenj. Ljudje so prijazni, gostoljubni, preprosti, solidarni. Velikokrat ni denarja za zdravljenje. Materializem in individualizem že začenjata zapirati srca za pomoč v stiski.

S čim vse se srečujete pri svojem delu?

Pri delu se srečujem z različnimi boleznimi. Največ je malarije. Zdravimo tudi druge bolezni, kot so salmonelozne infekcije, hepatitis, toksoplazmoza, pa sladkorna bolezen in različna vnetja, parazitoze črevesja, ledvic ali ginekološke bolezni. Najbolj je hudo, ko je potreben kirurški poseg, a ni prevoza do kirurga, ki je v 60 km oddaljenem Divoju.

Res, delo na misijonu zahteva celega človeka. Kje črpate moč za vse to?

Moč črpam v zaupni molitvi k Bogu. Velika milost je, da imamo vsak dan evharistijo, ki me hrani, daje moč in spremlja ves dan. Materi Mariji in svetemu Frančišku se tudi vedno priporočam in jima izročam vse bolnike in vse skrbi.

Pogovarjala se je: s. Ana Slivka FMM

Napovednik dogodkov

JANUAR

- 9. 1. - 11. 1. 2009: Duhovne vaje za Frančiškove otroke
- 18. 1. 2009: Narodni svet FO & FRAMA (Sostro)

MAREC

- 6. - 15. 3. 2009: Ljudski misijon: Koštabona in Krkavče - bratje frančiškani
- 13. - 15. 3. 2009: Duhovne vaje za FRAMO (Kanchevci)
- 20. - 22. 3. 2009: Duhovne vaje za študente (Sveta Gora)
- 20. - 29. 3. 2009: Ljudski misijon: Sv. Ana in sv. Jurij - bratje frančiškani
- 20. - 29. 3. 2009: Ljudski misijon: Ptujška Gora in Stoperce - bratje frančiškani
- 28. 3. - 4. 4. 2009: Ljudski misijon: Maribor - Sv. Marija in Limbuš - bratje frančiškani
- 29. 3. - 5. 4. 2009: Radijski misijon na radiu Ognjišče

APRIL

- 13. 4. 2009: Ljubljana - Cankarjev dom: prikaz frančiškove karizme na Slovenskem
- 17. 4. - 18. 4. 2009: Klarin dan mladih in festival Frančiškovih otrok (Nazarje)
- 25. - 28. 4. 2009: Vseslovensko romanje v Assisi

DAROVI ZA MISIJONE

Sredina molitvena skupina, ki se zbira pod okriljem Matere Božje v Strunjanu, je darovala za misijone p. Pepija 50 €.

DAROVI ZA REVILJO BRAT FRANČIŠEK

Revija Brat Frančišek se vzdržuje s pomočjo vaših prispevkov, za kar se vam iz srca zahvaljujem. Tudi v prihajajočem letu se obračamo na vas s prošnjo po podpori, da bomo lahko še naprej razveseljevali vaše domove z našimi stranmi. Bog povrni!

br. Janez Papa, urednik revije Brat Frančišek

Frančišek je popravil Cerkev
**POJDI
IN TUDI
TI TAKO
DELAJ**

Frančiškova konferenca
ob osemsto-letnici
potrditve Vodila
vabi na

SLOVENSKO ROMANJE V ASSISI

od 25. do 28. aprila 2009

Prijave zbiraajo bratje in sestre frančiškovskih redov; prijavite se čimprej, saj je število avtobusov omejeno.

Ob 800-letnici Frančiškove karizme se pogovarjamo z našimi duhovnimi asistenti

P. Martin Gašparič OFMConv

je duhovni asistent KB Sostro, član kolegija pokrajinskih asistentov, obenem pa je tudi v kolegiju narodnih asistentov.

Pogovor z duhovnim asistentom FSR

P. Tine, kaj ti pomeni duhovno spremstvo Frančiškovih bratov in sester? Ali ti to pomaga tudi pri tvoji osebni rasti?

Začetki mojega duhovnega spremljanja Frančiškovih bratov in sester so v skupini Frančiškovih otrok na Vidmu pri Ptuj. Frančiškovi otroci so bili prava osvežitev za župnijo kakor tudi zame osebno. Ob njih sem še bolj polno doživljal frančiškovo karizmo. To so bili tudi zametki za krajevno bratstvo, ki se je pozneje rodilo.

V župniji Sostro mi je bila naložena skrb za FSR. V začetku je bila ob obilici pastoralnega dela asistenca KB skoraj breme. Zavzetost bratov in sester pa me je opogumljala; breme se je spreminjalo v sladkost ... V šestih letih so se naše bratske vezi močno utrdile, bratstvo pa se je povečalo in pomladilo. Z brati in sestrami delim Frančiškovo karizmo – ne mislim zgolj teoretično, temveč čisto življenjsko in v duhu Svetega pisma: »Glejte, kako prijetno je dobro, če bratje in sestre živijo skupaj« (Ps 132,1). Čeprav so mnogi med njimi pastoralni ali bogoslužni sodelavci, vsi čutimo, da smo najprej Frančiškovi bratje in sestre. In brez njih si tudi pastoralno življenje težko predstavljam.

Duhovno spremstvo mi pomeni najprej delež v delu Cerkve, ki se trudi biti kvas. In ta kvas je »raztresen« po mnogih delih krajeve Cerkve;

kot velika Frančiškova družina smo »povsod«. Vsakemu in vsem, bratom in sestram, sem najprej brat. Kljub samostojnosti (lastno vodstvo) me bratstvo potrebuje kot oporo in duhovno spremljanje – usmerjanje. FSR-ja ne doživljam kot privešek, temveč kot blagoslov pri delu v Božjem vinogradu. Zato me duhovna asistenca osrečuje. Bratje in sestre Tretjega reda so zame tisti, od katerih tudi prejemam. Duhovnik – redovnik se pri pastoralnem delu v glavnem razdaja. Frančiškovo bratstvo pa me dodatno bogati in osebno rastem v frančiškovski karizmi.

Kje vidiš poslanstvo FSR, kje je naše mesto v svetu?

Na kapitlju v Kančevcih je gost večera škof Marjan Turnšek v prostem pogovoru povedal: »Frančiškov Tretji red vidim kot kapilare v telesu. Po vas se pretaka življenjski sok v organizmu Cerkve in nasploh v svetu.« Škofova misel se mi zdi kot definicija za življenje Frančiškovih bratov in sester. Mlačnost krščanstva, na katero se je odzval sv. Frančišek s Frančiškovimi redovi, ni samo srednjeveški pojav. Tak »srednji vek« se dogaja večkrat v zgodovini. Frančiškovi smo temu svetu potrebni.

Za vernika, kristjana, ki se pridruži Frančiškovega bratstvu, je bratstvo kraj, kjer najprej oblikuje svojo krstno vero in pripadnost Kristusu in Cerkvi. Povprečnega in mlačnega krščanstva je preveč. Bolj kot »kje«, gledam »kaj« je naše poslanstvo v svetu: biti »sol zemlje in luč sveta«. Za sol vemo, da se uporablja v majhnih količinah, in svetloba je močnejša od teme. To je naše prvo poslanstvo, povsod kjer živimo. Si upamo to biti?

Kako sodelujete v kolegiju duhovnih asistentov glede na to, da ste po en minorit, frančiškan in kapucin?

»Duhovna in pastoralna skrb za NB FSR SI pripada provincialnim ministrom Frančiškovega prvega reda v Sloveniji. Njihova dolžnost je, da sami ali po svojih delegatih (duhovnih asistentih) duhovno animirajo in oblikujejo krajevna bratstva, ki jim asistirajo province OFM, OFMConv in OFMCap v Sloveniji« (Pravilnik NKDA 1,2).

»Frančiškov Tretji red vidim kot kapilare v telesu. Po vas se pretaka življenjski sok v organizmu Cerkve in nasploh v svetu.«

škof Marjan Turnšek

Kolegij duhovnih asistentov sestavljamo: p. Filip Rupnik, frančiškan, br. Primož Kovač, kapucin, in jaz. V dosednji zasedbi, ko je bil predsednik kolegija br. Jaro Kneževič, kapucin, smo si prizadevali, da bi naredili korak naprej pri oblikovanju pokrajinskih duhovnih asistentov. Med nami je bila močno prisotna zavest, da FSR ni privešek, temveč prednostna naloga in »šansa« za naše poslanstvo. Izdano je bilo tudi Glasilo duhovnih asistentov. Glede na to, da smo narodni duhovni asistenti vpeti v pastoralno dejavnost na župnijah (vsak na svojem koncu Slovenije), časa in energije za tesno povezanost in sodelovanje ni na pretek. Kljub temu čutim, da duh sv. Frančiška globoko veje med nami in da mu skupaj sledimo. Skupaj z vami, bratje in sestre, želimo biti kvas sveta in mu prinašati »mir in dobro«.

Pogovor pripravila Mateja in Metod Trajbarič FSR

Mavrica večne zaveze

V soboto, 15. novembra 2008, je s. Metka Kos v rodni Pernici pri Mariboru izpovedala svoje večne zaobljube in tako za vedno postala del velike mednarodne družine Frančiškank Marijinih misijonark.

Z Metko se poznavam že od noviciata in sva nekaj let živeli v isti skupnosti, tako da sem jo imela možnost odkrivati v vsem, kar je ...

In kaj sem odkrila? Odkrila sem mavrico! Pisano mavrico talentov, mavrico globokih odnosov, mavrico zabavnih dogodkov in pomembnih trenutkov, ki so zaznamovali njeno življenje. Pestro, boste videli!

»Moram priznati, da mi je ta Anina podoba mavrice čisto pisana na kožo. Najprej zato, ker imajo barve v mojem življenju veliko prostora; včasih jih namreč izlijem v pesem, spet drugič v prostor ali na papir, skratka del mene so.

Še pomembnejše mesto pa imajo pri mojem doživljanju Boga. On je zame najprej lepota, lepota, ki bo odrešila svet, kakor je zapisal Dostojevski. Torej, začnem kar z barvo sonca, s tisto toplo ljubeznijo domačih, ki mi je bila položena že v zibko.«

RUMENA – družina in ZELENA – narava

Zgodnje otroštvo sem preživela na podeželi, daleč od hrupa in večjih naselij. Poleg staršev in sester so me močno zaznamovali gozd, tišina, lepota letnih časov. V družini sem okusila dobroto, dobršno mero ljubezni in svobode.

Od staršev sem tudi vpijala zaupanje v Stvarnika, skratka, prejela sem, kljub nekaterim ranam, dobro popotnico za graditev resničnih odnosov. Zato mi rumena barva govori o odnosu, ki raste iz izkustva ljubezni, pa tudi iz ran, ki postanejo zaradi Kristusovega pogleda vir življenja.

RJAVA – Francišek

Kot sem že omenila, sem v otroštvu uživala veliko svobodo gibanja in odkrivanja stvarstva. Ta izkustva so me pozneje navdušila za Franciška.

V najstniških letih sem veliko časa preživela pri frančiškanih v Mariboru, tako prostega časa, v katerem smo skupaj s kakšnim bratom nemalo sobotnih popoldnevov preživeli ob taroku, kakor tudi duhovnih vikendov in srečanj.

Nepozabni so ostali tudi poletni tedni na morju v Strunjanu, skratka, bratje so znali biti z nami in nas imeti radi.

MODRA – študij in ORANŽNA – skavti

Novo poglavje mojega življenja se je odprlo v času študija, ko sem začela poleg obiskovanja Pedagoške fakultete dajati drugim to, kar sem sama v obilju prejela. Prvi kraj tega služenja so postali skavti, ki so dobili v mojem življenju tudi prostor druge družine. Z mnogimi so se spletla prava prijateljstva, ki so živa še danes.

Drugi kraj služenja pa sem živela v domači župniji, kjer sem vodila mladinsko skupino. Tako sem šla skozi izkušnjo, da sem zapustila prijetno gnezdo pri frančiškanih in se napotila v lastno župnijo, kjer se ni nič dogajalo.

To je bila moja prva misijonska izkušnja, ki se je takrat še nisem zavedala, danes pa se zahvaljujem Bogu za ta korak iz sebe k drugim.

VIJOLIČNA – trpljenje

V tem času študija je življenje teklo brez večjih zapletov vse do prvega leta službe v osnovni šoli, kjer sem se znašla v hudi osebni krizi. Ko je v to izkustvo nemoči in zbežnosti stopil Gospod s klicem v redovno življenje, sem se na moč prestrašila. Boj je bil težak in boleč ...

Odpovedati se družini je bilo zame nekaj nemogočega in niti najmanj si nisem mogla predstavljati, da bi lahko našla srečo za samostanskimi zidovi.

BELA – posvečenost Bogu

Vendar me je želja po resnici gnala tako daleč, da sem sprejela, da lahko svojo ženskost polno živim tudi v posvečenosti Kristusu. Celo več! Odkrila sem, kako me On v molitvi osvobaja in ozdravlja, da postajam vedno bolj pristno jaz. Vendar ne le zase ali za krog svojih prijateljev, temveč za slehernega človeka, h kateremu me Gospod pošilja.

Neka sestra mi je na duhovnih vajah pred zaobljubami rekla: »Ženska se spreobrne, ko se obrne od sebe k drugemu. To se zgodi, ko rodi otroka ali ko se vsa posveti nečemu zunaj sebe.« In slednje okušam vedno bolj tudi sama, saj nosim v sebi silno moč življenja, ti stega življenja, ki ga prejemam od Njega.

RDEČA – ljubezen in ženskost

In kaj je življenje drugega, če ne zastonsko podarjanje iz ljubezni. Morda je nekaterim težko verjeti, a jaz sem svojo srečo res našla zunaj družinskega življenja, in to celo med samimi ženskami.

Pravijo, da smo bolj komplicirane kot moški, a vam povem, da je med svobodnimi ženska-

mi, ki se povsem dajejo za druge, tudi veliko prisrčnosti, domačnosti, sestrskosti pozornosti in pristne ljubezni. In končno tudi odpuščanja in rasti. Zato je avantura z Gospodom več kot nepredvidljiva. Je avantura velikonočne ljubezni!

ČRNA – Afrika ... misijoni (sanje od mladosti?)

Ja, še tole barvo mi je Ana pripisala za konec. Bo kar držalo, da sem sanjala o afriških plesih in tamtamu, a sem nazadnje pristala v Sloveniji. Pri večnih zaobljubah namreč dobimo poslanstvo. Ko sem v zadnjih mesecih bivanja v Franciji živela v duhu popolne razpoložljivosti iti kamor koli, me je Gospod poslal v mojo domačo deželo.

Namesto, da bi odkrivala afriško kulturo, bom plesala kar na domačih odrih. Sicer pa, če mislite da sestre samo pobožno molimo in pridno delamo, se motite. Vstopno pesem na zaobljubah smo kar zaplesale.

In ko sem pozneje gledala video posnetek, sem razumela, na kako čudovit način moli tudi naše telo in se dviga k Bogu, in to celo v slovenski cerkvi. Zato je lepo biti misijonarka kjer koli, tudi doma.

Barve izbrala: s. Ana Slivka, fmm
Mavrico pobarvala: s. Metka Kos, fmm
Fotografije: Matej Koren

»Ta velka lojtra«

Dragi prijatelji Brata Franciška, prisrčen pozdrav v imenu Šolskih sester sv. Franciška Kristusa Kralja!

Sestre se z veseljem odzivamo povabilu k sodelovanju pri reviji. Tako se bomo od sedaj redno srečevali tudi med vrsticami Brata Franciška.

Za začetek bi vam rada na kratko predstavila našo redovno družino in njen nastanek ...

Smo prvi ženski red (natančneje kongregacija), ki je nastal na domačih, slovenskih tleh. Naš idejni ustanovitelj je škof Anton Martin Slomšek (zato nas nekateri poznate tudi pod imenom Slomškove sestre), ki je na pobudo papeža Pija IX. želel imeti v svoji škofiji redovno skupnost za vzgojo revne in zanemarjene mladine. Slomškovo željo je leta 1864 uresničil njegov naslednik, škof Maksimilijan Stepišnik, ki je prosil šolske sestre iz Gradca, da v Mariboru odprejo svojo podružnico. Tako so prišle v Slovenijo prve tri sestre in prevzele vodstvo

sirotišnice ter pouk pletenja in šivanja za revne deklice v mestu Maribor in okolici. Predstojnica nove skupnosti je postala s. M. Margareta Puhar, Slovenka, rojena 6. 3. 1818 na Kapeli pri Gornji Radgoni.

Leta 1868/69 so sestre že ustanovile štirirazredno šolo s 300 učenkami. Dela je bilo vedno več, skupnost iz Gradca pa jim ni mogla poslati v pomoč še kakšne sestre. Poleg tega so se začela priglašati tudi dekleta, ki bi prav tako želele postati redovnice.

Na prigovarjanje ljudi, ki so bili zelo zadovoljni z delom sester, in po dolгих urah nočne molitve, zatekanja k božji Previdnosti in Srcu Jezusovemu ter postu in pokori je v s. Margareti dozorela odločitev, da se slovenska podružnica osamosvoji in postane samostojna skupnost.

Tako se je v zgodovino zapisal 13. september 1869 kot rojstni dan nove redovne kongregacije v Mariboru (zato nas nekateri imenujejo kar mariborske šolske sestre), ko je škof Stepišnik imenoval s. Margareto za prvo vrhovno predstojnico. S tem je s. Margareta Puhar postala naša ustanoviteljica.

Nova kongregacija se je hitro razvijala. Že dva meseca po ustanovitvi je vanjo vstopilo sedem deklet. Sčasoma je število sester tako naraslo, da so lahko odpirale nove podružnice

po Sloveniji, kjer so vodile šole, vrtce, sirotišnice in zavetišča, ukvarjale pa so se tudi z vezilstvom in izdelovanjem cerkvenih paramentov. V Mariboru so sestre po dolgih bitkah z državo uspele ustanoviti tudi učiteljišče, ki je bilo takrat, v času germanizacije, edina dvojezična šola na Slovenskem.

Sestre so se odzivale tudi klicu izseljenskih duhovnikov in odhajale za rojaki v izseljenstvo (Egipt, Severna in Južna Amerika). Tam so vzgajale in poučevale otroke v veri in materinščini ter ohranjale kulturo slovenskega naroda. Poklicali so jih tudi na avstrijsko Koroško, Tržaško, v Hrvaško, Srbijo ter Bosno in Hercegovino.

Med prvo svetovno vojno je država več sestrskih hiš, zlasti v Sloveniji, spremenila v vojaške bolnišnice. Sestre so se morale na hitro naučiti osnov bolniške nege in pod okriljem Rdečega križa prevzeti vlogo vojaških bolniških strežnic v svojih hišah.

Po drugi svetovni vojni so se razmere v državi zaostrele do te mere, da so bile sestre pregnane iz lastnih hiš, velika večina lastnine pa je bila podržavljena. Tako so se morale sestre vsaka zase znajti, kakor so vedele in znale. Nekatere so našle zavetje in možnost delovanja v skupnostih v Srbiji, kjer so našle delo v bolnišnicah,

DROBTINICE IZ NAŠEGA ŽIVLJENJA

- ✦ Jeseni smo praznovali 100. obletnico prihoda sester iz Maribora v Imotski in v Egipt ter 100. obletnico odprtja šole v Št. Petru na Koroškem.
- ✦ Na praznik Kristusa Kralja nam je Kongregacija za redovnike izdala dekret, s katerim potrjuje prenovljene Konstitucije (naša redovna pravila).
- ✦ Sredi novembra je za tri mesece prišla na dopust s. Tadeja Mozetič, naša misijonarka v Paragvaju.

NAŠE CVETKE

Ker je pregorela žarnica na hodniku, se s. Metka odpravi po visoko lestev, da jo bo lahko zamenjala. Na mestu za lestve najde le manjšo, zato vpraša sosestro:

»Sestra Agata, ali morda veste, kje je ta velika?«

S. Agata odgovori: »Seveda vem, ravno je letela dol po stopnicah, ker je zvonilo pri vratih.«

S. Metka zmedeno: »Kako? A lojtra je letela po stopnicah?!?«

S. Agata začudeno: »Seveda ne, sestra Urša je letela po stopnicah ...«

Tako sta se po napadu smeha le sporazumeli, da je velika lestev v uporabi, velika s. Urša pa je šla odpret vrata gostom.

V času študentskih izpitov je v skupnosti večkrat nanese beseda na to, kako je čokolada dobra za študiranje. Nekega večera starejša, že pozabljiva sestra ponosno pove: »Danes sem pojedla celo čokolado, da bom bolj pametna!« In ko jo vprašajo, kakšni so bili učinki, odgovori: »Zelo sem postala žejna; da sem bolj pametna, pa ne bi mogla reči.«

druge so bivale zunaj skupnosti, razkrojene po celi Sloveniji, ali pa so gospodinje v raznih cerkvenih ustanovah. Razmere za življenje v skupnosti so se uredile šele v šestdesetih letih prejšnjega stoletja.

Tako danes počasi iščemo načine, kako v sedanjih razmerah živeti našo karizmo: »Živeti iz ljubezni do Boga evangelij v sestrinski skupnosti s tem, da utelešamo, pričujemo in oznanjamo Kristusovo kraljevanje v Frančiškovem duhu trajnega spreobračanja in kontemplacije, v službi Cerkve in človeka predvsem na vzgojnem področju,« kot je zapisano v naših Konstitucijah. Po svojih močeh skušamo odgovarjati na potrebe današnje družbe z raznimi pastoralnimi

dejavnostmi, z delom v vrtcu, šoli, študentskem in dijaških domovih, z vodenjem gospodinskih tečajev in raznih duhovnih vaj, z nudenjem pomoči družinam in posameznikom v stiski (Družinski center Mir), z izdelovanjem cerkvenih paramentov ... Imamo tudi veliko starejših in onemoglih sester, ki se razdajajo v apostolatu trpljenja in molitve, s svojim zgledom in podporo pa so tudi velika opora nam mlajšim.

Naj bo zaenkrat dovolj. Če pa koga zanima še kakšna podrobnost, si lahko ogleda našo spletno stran: <http://solske-sestre.rkc.si>.

Veselim se srečanj z vami in vas spremljamo v molitvi.

s. Urša Marinčič ŠS

Janez Krizostom, Pavlov občudovalec

Duhovne vaje o cerkvenih očetih, Kančevci, 28.-30. novembra 2008

Duhovne vaje, posvečene spoznavanju cerkvenih očetov, so, lahko rečemo, postale že tradicionalne. Letos smo se tretjič po vrsti zbrali v Kančevcih, da bi zajemali iz te duhovno tako bogate zakladnice. Zadnji stavek lahko beremo povsem dobesečno, saj nas je letos nagovarjal Janez Zlatousti, veliki Pavlov občudovalec. Kot ve-

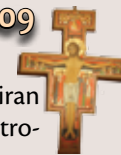
dno doslej je bil naš duhovni voditelj p. Miran Špelič, predavatelj na Teološki fakulteti in strokovnjak za cerkvene očete.

V uvodu nam je naslikal življenje svetnika, potem pa smo v nadaljevanjih obdelali tri pridige o sv. Pavlu in njegovih pismih.

Janez Krizostom se je rodil sredi 4. stoletja v Antiohiji, mestu, ki se ponša s tem, da so v njem Jezusove učence prvič imenovali kristjani. Njegov oče je bil general v rimski vojski, mati pa Grkinja. Po zgodnji očetovi smrti mu je mati omogočila najboljšo izobrazbo: pri Libaniju se je učil govorništvu, pri Diodorju pa razlage Svetega pisma. Po materini smrti se je umaknil v asketsko življenje in štiri leta preživel v skupnosti, dve leti pa v samotni. Leta 381 je bil posvečen v diakona, pet let zatem pa v duhovnika. Leta 398 je izbran za carigrskega škofa in patriarha. Zaradi svoje poštenosti je padel v nemilost in na kalcedonskem koncilu so ga obsodili na pregnanstvo. Umrli je v pregnanstvu leta 407, star komaj 60 let.

Janez Zlatousti je znan predvsem po svojih pridigah, dialogih in bogoslužju, ki se danes imenuje po njem. Za razliko od svojih sodobnikov Sveto pismo razlaga bolj dobesečno kot pa z alegorijami in drugimi prijemi tedanjega časa. Taka razlaga je gotovo zahtevnejša, ker razlagalec pomaga le preko prve stopnice, ostalo pa prepusti bralcu.

Prvo obravnavano besedilo »Prva homilija v čast apostola Pavla« je bila kot nalašč za vpogled v odnos, ki ga je imel Janez Krizostom do tega svetnika, in nam je v Pavlovem letu še dodatno pomagala pri odkrivanju njegove veličine. Janez Krizostom je gojil do Pavla pristno in globoko občudovanje in ga želel posnemati. Njegovi govori zato ne opisujejo le Pavla ter njegove gorečnosti in ljubezni do Kristusa, ampak govorijo tudi o piscu samem, o njegovem mišljenju in njegovih vrednotah. Janez Krizostom najbolj občuduje Pavlovo ljubezen do Gospoda, ki ga je pognala v misijonsko delovanje, občuduje ga kot učitelja milosti. Ne ustavlja se pri njegovi teologiji, bolj ga odkriva kot osebo, ki ljubi Kristusa in ga zato želi približati vsem ljudem. Za odrešenje ljudi je pripravljen izgoriti. Zato je zanj Pavel največja osebnost, a ga kljub njegovi nedosegljivi veličini želi posnemati.

V omenjeni pridigi Janez Krizostom apostola Pavla po vrsti primerja z najbolj znanimi svetopi-smenskimi osebnostmi in ugotavlja, da Pavel vse po vrsti močno prekaša. Najprej ga primerja z Abelom – Pavlova daritev je bolj vzvišena, saj je daroval sebe; potem z Noetom – Pavel je rešilno ladjo »stesal« iz svojih pisem prvim Cerkvam; z Abrahamom – zaradi Boga ni zapustil le domovine, ampak ves svet; z Izakom – bil je boljši v prenašanju nasprotovanj, saj je šel nasproti tistim, ki so ga preganjali; z Jakobom – Pavel je bil še silnejši v potrpljenju; z egiptovskim Jožefom – Pavel je bil čistost sama; z Jobom – bil je še bolj gostoljuben v skrbi za bolne duše; z Mojzesom – bolje je prenašal napore v blagor svojega ljudstva; z Elijo – Pavlova gorečnost je bila tako velika, da bi bil raje preklet in ločen od Kristusa, da bi le pridobil brate; z Janezom – z besedami se je še bolje spopadal z nasprotniki Gospoda in jih prisilil k molku. Končno Janez Krizostom Pavla primerja še z angeli in ugotovi, da tudi te prekaša v izpolnjevanju poslušnosti, pokorščine in v gorečnosti. Navkljub vsem tem nad-angelskim sposobnostim pa nas v pridigi nagovarja, da bi svetnika posnemali in se učili od njega »po milosti in dobroti našega Gospoda Jezusa Kristusa«.

Janez Krizostom se je lotil tudi analize in razlage najkrajšega od Pavlovih pisem. Drugo besedilo, ki smo ga bili deležni, je bila »Druga homilija o Pismu Filemonu«. V njej pisec zelo človeško razlaga Pavlovo odločitev, da pobeglega sužnja Onezima pošlje nazaj – naj ga Filemon sprejme kot Pavlovega sina, »rojenega v verigah«. Čeprav bi mu Pavel kot učitelj to lahko ukazal, se v prošnji kaže njegova ponižnost pa tudi retorična spretnost, ko pripravlja Filemona, da mu ne bo mogel odreči prošnje. V tem se pokaže kot odličen učenec antiohijske retorične in eksegetske šole. V pridigi se najprej posveti zunanji zgodbi, v drugem delu pa sledi razlaga.

Cerkveni učitelj Janez Zlatousti je veliko pridigal – zato je tudi dobil to ime – in Pavlova pisma so mu bila velikokrat izhodišče za refleksijo. V 34. od 44 pridig govori o Prvem pismu Korinčanom: »Zdaj pa ostane to troje: vera, upanje in ljubezen; največja pa je ljubezen.« Iz besed apostola Pavla potegne glavno misel *Sledite ljubezni, zasledujte jo*. Potem pa začne od začetka – kako je vse ustva-

ril Bog, kako se vse razvija in kako smo vsi med seboj povezani, saj imamo isti izvor. Vseeno pa na svetu vlada Božji red, ki temelji na ustvarjeni hierarhiji. Da bi imela mož in žena isti izvor, nista bila oba ustvarjena iz zemlje, ampak je Eva »izšla« iz Adama in sta zato mož in žena lahko eno v zakonu. Vendar je mož po hierarhiji višji, ker enakost pogosto pripelje »k vdoru spora«. Zato predlaga v družini moža za mesto vladarja in ženo za generala, otrokom pa je namenjeno tretje mesto. Za njimi pride četrti red služabnikov, od katerih ima spet eden glavno besedo. Iz besedila jasno spoznamo odsev dobe, v kateri je pisal Janez Krizostom, pa tudi vpliv spletke, ki jih je na carigranskem dvoru pletla cesarica Evdoksija, ki je imela glavno besedo pri njegovem izgnanstvu. Janez Krizostom je torej bolj pristaš monarhije kot demokracije.

V času duhovnih vaj pa nismo le poslušali predavatelja, ampak smo imeli tudi »domače naloge« in osebno premišljanje. Na koncu smo enodušno izrazili željo, da bi se ob letu spet zbrali pri gostoljubnih kapucinih in p. Miran nam je že obljubil temo: to bo cerkveni oče Kromacij Oglejski.

Gregor Pavlič

Na poti za Jezusom

V nedeljo, 16. novembra 2008, je bil za bratstvo Mladi rod praznik, saj sta se nam pridružila Jožica in Andrej Drole iz župnije sv. Cirila in Metoda iz Bežigrada. Z obljubo, da bosta živela evangelij po zgledu sv. Frančiška, sta se nam pridružila na poti za Jezusom v zavesti, da po tej poti hodimo skupaj,

se veselimo prehojene poti in se podpiramo, ko komur koli korak tudi zastane. Živeti evangelij terja vsak dan znova našo odločitev, velikokrat tudi napor ljubezni, pri naša pa resnično veselje in svobodo.

»Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med

njimi« (Mt 18,20), nam zagotavlja Jezus, Pavel pa nas opogumlja, ko na poti omahujemo: »Vse zmorem v njem, ki mi daje moč« (Flp 4,13).

Pri večerni maši na predvečer sv. Elizabete Ogrske v cerkvi sv. Frančiška v Šiški sta Jožica in Andrej z obljubo postala del našega bratstva, pa ne le Mladega roda, ampak del velike družine FSR v Sloveniji in svetu. To je torej praznik vseh, zato smo bili veseli, da se je našemu praznovanju, ki je sledilo maši, pridružilo tudi bratstvo iz Šiške.

Krajevno bratstvo Nova Štifta

KB Nova Štifta ima že dolgo zgodovino. Žal je bilo vmes obdobje »suše«, ponovno pa je bilo obnovljeno leta 1988, ko nas je navduševal in nas skupaj zbral p. Viljem Pustoslemšek. Predstavil nam je Konstitucije in nas navdušil za Frančiškovo duhovnost – življenje laikov v svetu. Takrat so le tri sestre imele zaobljube.

Ko je duhovno asistenco prevzel p. Niko Žvokelj, se je število bratov in sester pomnožilo na 19. Takrat smo imeli tudi volitve in konstituiran je bil svet. Zaobljubo FSR so naredili tudi mladi.

Med duhovno asistenco p. Petra Vrabca je našo duhovnost obogatila Posvetitev Jezusovemu in Marijinemu srcu, v velikonočnem času pa seminar za izlitje Svetega Duha. FSR je tedaj pridobil veliko simpatizerjev, ki pa niso začeli noviciata in so po odhodu p. Petra tudi končali z obiski.

P. Darko Žnidaršič nas je v kratki asistenci navdušil z iskrenim veseljem in češčenjem pred Najsvetejšim.

V zadnjem letu smo se seznanjali z novimi Konstitucijami in spoznavali Frančiškovo duhovnost v zgodovini FSR. P. Filip nas je obogatil s predavanji o poslanstvu naših misijonarjev med Slovenci v Avstraliji. Odkrivali smo velik pomen za vzgojo v Bratu Frančišku.

Vsa naša srečanja so vodili duhovni asistenti, zato smo jim zelo hvaležni, da so nam odkrivali Frančiškovo življenje in duhovnost. Vedno smo radi sprejeli njihove duhovne globine, ki so nas vodile k lastnemu spreobrnjenju in nas učile živeti za Boga in bližnjega, življenje iz vere, ljubezni, dobrote in miru. Iskrena hvala p. Filipu Rupniku, ki nam odpira in lista knjigo FSR in nas uči iz mnogih življenjskih zgledov.

V našem KB je pestro tudi molitveno življenje. Sestre in bratje radi rečejo: »Tako rad/a molim,« in ker molijo z ljubeznijo, je njihova molitev ponižna, a velika pred Bogom!

Udeležujemo se srečanj, ki so organizirana na pokrajinski in narodni ravni: Frančiškov tabor, Tečaj Frančiškove duhovnosti.

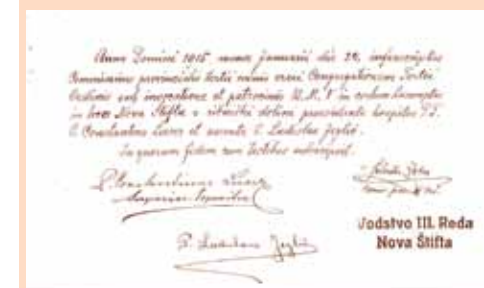
Mnoge sestre so vključene tudi v Karitas. So zelo skrbne in pozorne do bolnih in ostarelih.

Iz našega KB so k Bogu so po večno plačilo odšli že dve sestri in brat.

Naj bodo naše oči, ušesa, srce in duša odprta za Božjo milost, darove Duha in Božje stvarstvo, da bomo s Frančiškovim srcem ljubili in slavili Troednega Boga ter po Mariji prihajali v Jezusovo srce, v studenec žive vode Božjega usmiljenja.

Zapisano po poročilu s. Stanke Mihelič in p. Filipa Rupnika.

PREVOD USTANOVNE LISTINE

V letu Gospodovem 1915, dne 24. januarja, je spodaj podpisani provincialni komisar tretjega reda ustanovil Kongregacijo tretjega reda pod naslovom in varstvom Svete Device Marije v nebesa vzete v kraju Nova Štifta v ribniški dolini. Zboru je predsedoval p. Konstantin Luser, prisostvoval p. Ladislav Jeglič.

V potrditev tega je skupaj s pričama podpisal p. Salvator Zobec, prov. komisar III. reda p. Konstantin Luser, superior ekspozit (predstojnik podružne hiše) p. Ladislav Jeglič

Generalni kapitelj FSR

15. do 22. novembra 2008

V jezuitskem kongresnem centru Manreza Hotel v kraju Dobogokő, 40 km severno od Budimpešte, nedaleč od Estergoma, rojstnega kraja sv. Elizabete Ogrske, smo od 15. do 22. novembra 2008 obhajali Generalni kapitelj CIOFS (Mednarodni svet FSR), ki je bil tokrat tudi volilni. Mednarodni svetovalci iz 70 držav (skupaj s spremljevalci nas je bilo blizu 110) smo se zbrali v soboto zvečer in kapitelj začeli z uvodno sveto mašo.

Program kapitlja je bil do potankosti izdelan in zelo natrpan, zato nas je vsak dan od zgodnjih jutranjih pa do poznih večernih ur čakalo naporno delo. Nedeljsko jutro smo pričeli s sveto mašo, potem pa nadaljevali delovno, kot da ne bi bil Gospodov dan. Prisluhnili smo poročilu generalne ministric s. Encarnation Del Pozo, ekonomskemu poročilu, poročilu duhovnih asistentov, predstavljena so bila demografska gibanja v FSR (400.000 članov v preko 110 državah, v 64 državah tudi FRAMA) ... V nadaljevanju so nam bile predstavljene nekatere spremembe statuta in razlaga o praktični uporabi člena 89.4-b Generalnih konstitucij, po kateri more (sme) pristojni višji predstojnik, če res ni druge možnosti, zaupati službo duhovne asistencije tudi posebej za to službo usposobljenim laikom članom FSR, vendar ne iz istega bratstva. Sledila je predstavitev kandidatne liste za novo vodstvo CIOFS. Vse to smo v popoldanskem času temeljito obdelali v delovnih skupinah, ki so na večernem plenumu predstavile svoja stališča in predloge in dopolnili. Skupine so bile določene po jezikovnih področjih: dve angleški, italijanska,

francoska, španska, portugalska in nemška. Kapitularji iz slovanskih dežel smo se vključili v nemško govorečo skupino, ki smo jo nato poimenovali nemško-slovansko-baltska skupina. Večer so nam začinili bratje in sestre iz špansko govorečih dežel s svojimi temperamentnimi plesi.

V ponedeljek smo v dopoldanskem času glasovali o vseh poročilih in se izrekli o vseh predlaganih spremembah, nakar smo prisluhnili razmišljanju p. Felicia Cangelosija, generalnega vikarja OFMCap, na temo »Poklicanost v FSR – dar in dolžnost«, potem pa še nekdanji generalni ministrici Emanueli De Nunzio na temo »Občutek pripadnosti FSR«.

Po kosilu so nas prijazni madžarski gostitelji odpeljali v Estergom, kjer smo v baziliki sv. Elizabete ob somaševanju madžarskega kardinala Laszla Paskaia z »našimi« duhovnimi asistenti ter domačimi redovniki in duhovniki slovesno zaključili praznovanje ob 800. obletnici rojstva naše zavetnice. Zaključek je bil prav ganljiv: vsi smo iz rok generalne ministric prejeli Elizabetin kruh.

Torkovo jutro smo začeli z delom po skupinah, kjer smo poskusili na novo definirati jezikovna oziroma geografska področja, iz katerih bi kasneje volili sedem članov predsedstva (svétnikov), predlagali pa smo tudi kandidate za nov Mednarodni svet. V nadaljevanju so bila predstavljena nova narodna bratstva v ustanavljanju – 42 jih je in predstavljajo znamenje velikega upanja. Posebej močno se ljudje odzivajo na poklicanost v FSR v slovanskih deželah in v deželah »tretjega« sveta. Kasneje je bil predstavljen s prav posebnim poudarkom še nov »Priročnik za začetno vzgojo«, ki je nastal kot sinteza lanskoletnega seminarja na to temo v Rimu in dela pred tremi leti imenovane skupine za to tematiko. Prejeli smo vsak svoj izvod Priročnika s priporočilom, da ga Narodna

bratstva izvajajo. Zvečer smo na plenarnem zasedanju prisluhnili sklepom delovnih skupin, nakar so se nam predstavili kandidati za novo šestletno služenje v CIOFS.

V sredo zjutraj nam je po hvalnicah spregovoril p. Marco Tasca, generalni minister OFM Conv., o začetku karizme. Potem smo izvolili novo vodstvo CIOFS za naslednje 6-letno obdobje:

- generalna ministrica: Encarnation Del Pozo (Španija)
- viceminister: Doug Clorey (Kanada)
- svetniki: Consuelo Nuñez (Venezuela), Lucy Almirañez (Filipini), Michele Altmeyer (Francija), Tibor Kausar (Madžarska), Maria Aparecida Crepaldi (Brazilija), Ewald Kreuzer (Avstrija), Benedetto Lino (Italija), Ana Fruk (Hrvaška) – predstavnica FRAME.

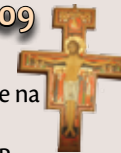
Volitve smo zaključili z zahvalno sveto mašo, domačini pa so nam nato pripravili čudovit bratski večer s predstavitvijo njihovih narodnih plesov.

Četrtek je bil namenjen obisku in ogledu Budimpešte. V tamkajšnji cerkvi sv. Elizabete smo skupaj z brati in sestrami iz Madžarske obhajali evharistično daritev. Zahvalili smo se jim za izkazano gostoljubje, ki smo ga bili potem deležni še na skupnem kosilu v prostorih njihovega bratstva v Budimpešti. Sicer utrujenim, pa vendar polnim lepih vtisov nam je zvečer po povratku v kongresni center spregovorila ponovno izvoljena generalna ministrica. Pred spanjem so nas sprostili Italijani s svojimi »canzonami« in p. Adriano s svojimi čarovnijami.

Petek je bil spet zelo delaven. Sprejeli smo dokument o vstopu članov FRAME v FSR, nakar smo se v delovnih skupinah posvetili prioritetam za naslednje 6-letno obdobje. Izkristaliziralo se je 10 prioritet, ki smo jih kasneje na plenarnem zasedanju skrčili na 5 in jih potem tudi potrdili:

- trajna vzgoja (nov priročnik)
- komunikacija (notranja in zunanja)
- Franciškova mladina
- prisotnost v svetu
- bratstva v nastajanju

To so točke, ki jim bo Mednarodni svet FSR v prihodnje posvečal največ pozornosti, in tudi dejavnost narodnih svetov naj bi sledila tem smernicam.

Več informacij in slikovnega gradiva dobite na <http://www.ciofs.org/>

Potrudil se bom in v prihodnjih številkah »Brata Franciška« predstavil še nekatere najpomembnejše poudarke iz bogastva misli in napotkov, ki smo jih imeli priložnost slišati in občutiti v tem milostnem tednu, pomembnem za prihodnost FSR. Za danes pa vam prinašam samo še pozdrave in najboljše želje vseh na kapitlju prisotnih sester in bratov ter še posebej nove (in dosedanje) generalne ministric s. Encarnation.

Mir in dobro!

Stanko Šorli FSR

Poročilo s kapitlja PS FSR Maribor

Pokrajinski svet Franciškovskega svetnega reda Mariborske metropolije se je 22. novembra 2008 zbral, da obhaja volilni kapitelj pri Materi Božji na Ptujski gori. 32 bratov in sester iz 19 Krajevnih bratstev je najprej prisluhnilo poročilom o delu dosedanjega pokrajinskega sveta in po odmoru volilo novo vodstvo na pokrajinski ravni. Kapitlju je predsedoval br. Franci Birk iz narodnega bratstva. Novoizvoljeni predsednik br. Franci Tropenauer, podpredsednica s. Andreja Štunf, tajnica Polona Rajšp, blagajničarka Petra Rop in odgovorna za vzgojo s. Irena Vačovnik so po opravljenih volitvah obljubili, da bodo služili bratom in sestram po svojih najboljših močeh, glede na talente, ki jim imajo. Službo so sprejeli za naslednja tri leta. Novemu vodstvu želimo veliko blagoslova in uspeha pri njihovem poslanstvu.

Andreja Štunf, NS FSR odgovorna za vzgojo

Kapitelj pokrajinskega bratstva ljubljanske nadškofije 8. novembra 2008 na Brezjah Izjave novoizvoljenih

Br. Ambrož Mušič OFM,
Pokrajinski duhovni asistent

V Nazarjah sem imel skupino Frančiškovih otrok, zdaj pa delam s FO v Šiški. Spomnim se, da sem še kot majhen ministrant šel s p. Antonom na tabor v Štepanjsko naselje. Takrat sem prvič videl, da tudi »neduhovnike« povezuje Frančišek. Svojo vlogo vidim predvsem v tem, da predstavljam vez med prvim in tretjim redom, da se ohranja občutek povezanosti in da s svojega gledišča skušam približati Frančiškovo duhovnost ljudem, ki so v svetu.

Br. Franci Birk, ponovno izvoljeni predsednik, tretji mandat

Prvič sem v to padel nepripravljen, saj sem bil dokaj nov v FSR. Potem zoriš. Hvala Bogu, imamo vodilo in konstitucije. To je moj zadnji mandat v tej službi. Mislim, da je prav, da je neka prisila, da se zamenjajo ljudje. Tu je neka modrost, ki je morda ni tako lahko razumeti. Ljudje smo, z dobrimi in slabimi lastnostmi. Nisem verjel, da bi bil lahko v tretje izvoljen. Pred tem mandatom, ko sem se poslavljaj od te službe, sem bral Frančiškove opomine, naše vodilo in konstitucije. Žal mi je bilo, ker me je čas prehitel. To me v tem mandatu obremenjuje, ker sedaj ne bo več popravnega izpita. Sedaj imam še možnost, da se poboljšam. Želel pa sem si, da bi Bog izbral nekoga z več časa. Problem vidim v aktivni zaposlitvi, saj pobere veliko časa. Ne morem pa početi dveh stvari naenkrat, tudi ne

bi bilo pošteno. Tako da te zamujen trenutek kar stane, ne da se ga priklicati nazaj. Me pa veseli, da smo svet – bratstvo v malem, da se skupaj vzgajamo v Frančiškovem duhu in rastemo. Lepo je, če čutimo drug z drugim, če vemo, kaj se s posameznikom dogaja, če smo različni udje na enem telesu. Želim si, da bi se znali slišati.

Br. Metod Trajbarič, ponovno izvoljeni podpredsednik

Po tolikih letih v PS človek dobi skušnjava, da bi se malo umaknil, vendar v pokorščini sprejemam to službo. Ob koncu nekega obdobja ostaja še vedno veliko odprtih vprašanj in upam, da jih bomo vsaj nekaj z novimi močmi rešili. Zdi se mi, da moramo bolj spodbujati povezovanje med bratstvi. Seveda pa računam na Božjo pomoč.

S. Anica Švab, ponovno izvoljena tajnica

Prvo triletno obdobje je bilo kar težko, saj nisem poznala organizacije dela PS. Mislim, da mi bo ta služba zdaj v pravo veselje, Frančiškovo veselje, oblika služenja.

S. Romana Bider, ponovno izvoljena blagajničarka

Samo blagajniško delo je daleč od mojih zanimanj in ga jemljem pač kot službo, služenje. FSR pa ponuja svojo neminljivo alternativnost, ki si jo želim odkrivati.

S. Andreja Eržen, odgovorna za vzgojo

To službo doživljam kot veliko odgovornost, še posebno, če si zadolžen za vzgojo. To je velik izziv, upam, da bom kaj pozitivnega doprinesla pri našem pokrajinskem bratstvu. Imam kar nekaj idej, predvsem se mi zdi, da bi se morali srečevati in izobraževati vsi, ki skrbijo za vzgojo v krajevnih bratstvih.

S. Marjetka Birk, odgovorna za FO in FRAMO

Prvič sem bila na volilnem kapitolu pokrajinskega bratstva. Je posebno doživetje. Med drugo sejo (volitve) sem se spraševala, ali se dovolj poznamo med seboj in ali bi bili izidi drugačni, če bi se bolj poznali.

Ko se je moje ime pojavljalo na tabli med štetjem glasov in je bil Franci že izvoljen za predsednika, sem si mislila: »Dovolj je eden iz družine.« In tako je ostalo vse do zadnje službe, ki smo jo volili – služba odgovornega za FRAMO in Frančiškove otroke. Takrat me je preblisnilo: »To bi pa bila.« In pozabila sem na tisti »dovolj je eden...«. Ja, v meni se je klic po delu z mladimi pojavljal že nekaj časa. Ko smo se v župniji skupaj z brati minoriti in mladimi pogovarjali o življenju in delu Frančiškovih otrok in mladine v naši župniji, se je v meni pojavljalo vprašanje, kaj lahko jaz storim. In odločila sem se, da se dam na razpolago, če me bodo potrebovali kot animatorja Frančiškovih otrok. Za »trening« pa sem si vzela med oratorijem dopust in se pridružila animatorjem pri katehezah. No, jeseni se je izkazalo, da je mladih animatorjev dovolj in da so lepo začeli s srečanji. Torej me ne potrebujejo. Je bil ta klic v meni namenjen tej službi?

Pokrajinski kapitelj FSR za primorsko regijo

V soboto 6. decembra 2008 so se na 6. pokrajinskem volilnem kapitolu FSR koprške škofije na Sveti gori zbrali zastopniki krajevnih bratstev iz Pirana, Podnanosa, Otlice, Vipavskega križa, Nove Gorice in Tolmina ter duhovniškega bratstva.

Kapitelj je vodila podpredsednica NS FSR s. Dorica Emeršič, prisoten je bil tudi narodni duhovni asistent p. Filip Rupnik in predstavniki duhovnih asistentov.

Predsednica kapitelja je v uvodnem delu pozdravila vse predstavnike KB in duhovne asistente ter spregovorila o odgovornosti vsakega brata in sestre, kako služiti, kako se odzvati

Njegovemu povabilu. Spodbudila je člane, da vsak v skladu s svojimi sposobnostmi sprejme službo, ki mu bo zaupana.

P. Filip Rupnik je v svojem govoru poudaril, kako oživiti evangelij v vsakdanjem življenju, kako hoditi po poti sv. Frančiška, živeti po njegovem vzoru, delati to, kar Bog od nas pričakuje. Ker nas Bog ljubi, nas je povabil kot sodelavce pri oznanjevanju evangelija, da bi svetovali, delali in gradili naše skupnosti v Frančiškovem duhu.

Na kapitolu je bilo 20 udeležencev z aktivno volilno pravico. Izvolili so nov pokrajinski svet:

- predsednik: br. Stanko Šorli, Koritnica 51a, 5242 Grahovo ob Bači
 - podpredsednica: s. Marinka Kenda, Prekomorskih brigad 10, 5220 Tolmin
 - tajnica: s. Marta Bizjak, Delpinova 14b, 5000 Nova Gorica
 - blagajničarka: s. Jožica Žagar, Ul. Svobode 117, 6330 Piran
 - odgovorna za vzgojo: s. Vida Vidrih, Podnanos 109, 5272 Podnanos
 - zastopnik duhovniškega bratstva: g. Dominik Brus
- Sledila je zahvalna sveta maša, ki jo je ob somaševanju drugih duhovnikov vodil p. Filip Rupnik.

Kapitelj se je zaključil še s sprejemom nekaterih smernic:

- sodelovanje s krajevnimi bratstvi in nudenje pomoči,
- povezovanje s FRAMO IN FO in
- prisotnost krajevnih bratstev v svetu.

V imenu vseh udeležencev kapitlja se je predsednik PS FSR zahvalil bratom frančiškanom in vsem v samostanu za njihovo gostoljubje in postržbo.

s. Marinka Kenda FSR

Utrinki s tečaja Frančiškove duhovnosti

br. Franci Birk FSR:

Od doma sva se z ženo odpeljala z zamudo. Kot skoraj vedno sem bil na prvem zbornem mestu pet minut prepozno. Hvala Bogu, sestri in brat se niso jezili. Na Vič smo prispeli še vedno pravočasno. Sosestre in brata sem odložil na ploščadi. Prvi znani obrazi. Šel sem v klet parkirat avto ter se odpravil proti cerkvi, kjer se je začela molitev. Pred cerkvijo me ustavi neka sestra s cekarjem. Prodaja knjige in DVD-je. Ne znam reči ne in kupim DVD o sv. Frančišku in sv. Klari.

Grem naprej v cerkev. Sestra nas že nagovarja in začne se molitev, pesem. Moja duša uživa. Ušesa besede bolj slabo slišijo, nečist zvok iz zvočnikov, pa tudi moj sluh je že okvarjen. P. Marjan nas na koncu molitve pozdravi in povabi v Antonovo dvorano in se selimo. Oči iščejo poznane obraze sester in bratov. Pozdravi, rokovanje, veselje in p. Miran že začne. Bog mi je dal brate ... zanimivo: dal. Saj človek to večkrat sliši, toda presliši. Sam sem šel kako minuto pred koncem zaradi vibrirajočega telefona ven z dvorane. Klicala je bolna hči in poročala o svojem zdravju. Sem tu, med

brati na predavanju in sem doma pri svojih. Vse se prepleta. Grem nazaj v dvorano in že je konec predavanja. Krajši odmor, priložnost za čaj, keks, klepet. Sam iščem sestre in brate iz krajevnih bratstev FSR, ki nam še niso poslali kapitularejev, s tem sem obremenjen. Vesel sem bil brata Marjana iz KB Vič, domačina. Vesel sem bil p. Marjana Čuka, da sem ga videl, da se mu je zdravje vsaj malo povrnilo, a križ mu je ostal (bolezen).

Prišel je čas za delavnice ali ogled filma. Po romanju po domu sem pristal v delavnici Kako oznanjati evangelij v svetu. Po uvodni predstavitvi v delavnici sem pred dvorano srečal brata Metoda z družinico, ki pa se je zaradi bolezni otrok moral hitro posloviti. Čas v delavnici je zaradi aktualnosti tematike tako hitro tekkel, da smo poleg predvidenega časa za delavnico porabili skoraj ves čas kosila.

Klepet s sobrati ob hranjenju brata osla in poziv, da se bo v dvorani začela multivizija o viški župniji. Res veliko se dogaja na Viču! Od vizije smo morali v cerkev k sv. maši. Sestaviti sem si moral še prošnjo za sestre klarise. Z ženino pomočjo je uspelo. Obisk Jezusa, ki nas je povezal med seboj in že je prišlo slovo. Bratje/sestre čudovit Božji dar.

s. Irena Brišnik FSR:

V soboto, 11. oktobra 2008, nas je Frančiškov duh spet zbral v župniji sv. Antona Padovanskega na Viču na srečanju vseh Frančiškovih prijateljev, tokrat pod geslom »Gospod mi je dal brate«. Po uvodnih pozdravih sestre Pavline v imenu frančiškove konference in domačega župnika smo se najprej ustavili ob molitvi. Besedila iz Frančiškove oporoke so spremljali tihi zvoki kitare.

Nato nam je v polni dvorani Antonovega doma spregovoril pater Milan Špelič. Njegovo

FSR

razmišljanje se je dotaknilo prav gesla našega srečanja: »Gospod mi je dal brate«.

Po predavanju smo se razšli po delavnicah. Možnosti je bilo res veliko. Nekateri so si ogledali film o svetem Frančišku, posnet leta 1955. Drugi so molili z brati kapucini ali odšli k adoraciji. Spet drugi so se udeležili ene od pogovornih delavnic z zanimivimi naslovi: »Živeti sam in živeti z brati«, »Grešiti sam in grešiti z brati« ter »Nova evangelizacija«.

Nato smo si ogledali še multivizijsko predstavitev župnije. Popoldne smo se vsi zbrali pri sveti maši, ki jo je daroval pater Štefan Kožuh ob somaševanju številnih duhovnikov. Ob zaključku srečanja, po povabilu domačega župnika patra Marjana na slovesnost ob stoletnici župnije na Viču, smo se poslovili od vseh starih in novih znancev z obljubo, da se kmalu spet srečamo.

Nov svet krajevnega FSR na Kostanjevici v Novi Gorici

Z veseljem vam sporočamo, da je konec septembra potekal volilni kapitelj, na katerem je bil izvoljen svet krajevnega bratstva z novimi nosilci služb. Služba predsednika je bila zaupana Valentini Ščuka, podpredsednika Otiliji Podgornik, tajnika Stanku Šorliju, blagajnika Zlatki Šorli in odgovornega za vzgojo Marjanu Ščuki.

Na volilni kapitelj smo se začeli intenzivno pripravljati v mesecu januarju letos. Srečevali smo se vsak prvi in tretji torek v mesecu med 17. in 19. uro. Udeležba se je v februarju začela povečevati. Priprava na srečanje je potekala v cerkvi ob polurni adoraciji pred Najsvetejšim. Sledilo je srečanje v prostorih samostana. Svetogorski p. Vili Pustoslemšek je prevzel duhovno vodenje in nas bogatil s poglobljenimi katehezami, ki so vzbudile v nas globoko zanimanje. Družino je v teh pripravah vodil predsednik pokrajinskega bratstva koprške škofije br. Stanko Šorli. Posredoval nam je svoje dolgoletne izkušnje poznavanja duhovnosti sv. Frančiška in FSR-ja in nas lepo pripravil na

volitve. Obema izrekamo iskreno zahvalo za njuno požrtvovalnost in trud.

Volilni kapitelj je potekal v bratskem vzdušju z bogatim duhovnim nabojem. Udeležila sta se ga duhovni asistent pokrajinskega bratstva p. Mihael Vovk s Svete Gore in gvardijan na Kostanjevici p. David Šrumpf, ki družino spremlja s svojimi izkušnjami in ji pomaga. P. Mihael nas je pristrčno nagovoril, kako hoditi za Jezusom po zgledu svetega Frančiška. Na kapitlju smo bili deležni bogate duhovne misli br. Stanka Šorlija o bratskem služenju in bratski ljubezni. Spremljala nas je skupna molitev in pesem. Izvoljeni so pod križem sv. Frančiška prejeli Frančiškov blagoslov.

Zahvaljujemo se dosedanemu vodstvu za dolgoletno prizadevanje in vztrajnost pri delu in ohranjanju družine.

Svetu krajevnega bratstva iskreno čestitamo in želimo, da bi zavzeto delovalo v bratskem služenju in ljubezni.

Svoje prvo srečanje je svet imel v začetku oktobra, kjer so stekla razmišljanja o prihodnjih aktivnostih, kajti potreba je veliko. Ena izmed poglobitnih je želja bratstva, da bi družino utrdili in v našo sredo poleg novih članov in prijateljev pripeljali tudi otroke in mladino.

Srečujemo se: **vsak tretji torek v mesecu ob 17.00 uri na Kostanjevici in vsako prvo nedeljo v mesecu ob 15.00 uri na Sveti Gori**
Pridružite se nam!

s. Marta Bizjak FSR

Nova zastopnica FRAME na svetovni ravni

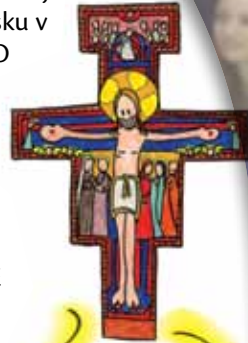
Šestindvajsetletna Ana Fruk iz Hrvaške je nova mednarodna svetovalka FRAME pri vodstvu FSR. Nasledila je Xaviya Ramosa iz Španije, ki je bil nekajkrat tudi na obisku v Sloveniji, nazadnje ob priliki volilnega kapitlja FO in FRAME v mesecu maju.

Na generalnem kapitolu FSR v Budimpešti je bilo namreč v sredo, 18. novembra 2008, izvoljeno novo vodstvo. Ponovno je bila za generalno ministrico izvoljena Encarnation del Pozo, za njenega namestnika pa Doug Clorey.

Med svetovalce pa je bila za področje FRAME izvoljena Ana Fruk.

Ker Ana ni bila navzoča na kapitolu, jo je predsednik kapitlja br. Marco Tasca OFMConv poklical po telefonu in jo vprašal, ali želi sprejeti izvolitev. Ana je izvolitev sprejela in takoj požela aplavz.

Tudi Ana je že bila v Sloveniji, mnogi pa se je spominjate tudi z duhovnega kapitlja FSR v Kančevcih, kjer je sodelovala pri dramski uprizoritvi življenja sv. Elizabete.

Francišek,
pojdi in popravi
mojo hišo!

Francišek, naš brat

O Vзвиšeni in veličastni Bog,
razsvetli temine mojega srca.
Daj mi pravo vero, trdno upanje
in popolno ljubezen,
razumnost in spoznanje,
o Gospod, da se bom držal
tvoje svete in resnične zapovedi.
Amen.

Risbe: Urša Skoberne

Kje je bila FRAMA tokrat?

Uganka: Kako so med seboj povezani mesto Ptuj, število 9 in dvakrat oznaka GO?

Del Frame; pet Primorcev (Kristina, Sara, Gaja, Marina, Tomaž), ena Štajerka (Monika), ena Ljubljankanka (Maja), ena Gorenjka (Anja) in en »domaPovsod« (br. Jožko) smo se v petek, 5. 12. 2008, iz Ljubljane odpravili proti Ptuj. Skupaj smo preživeli vikend, kjer smo v medsebojnem druženju, trenutkih tišine, odprtosti in gostoljubnosti drugih ljudi, predvsem bratov minoritov, ki so nam nudili prostor v njihovem samostanu, poglobljali svoj odnos z Gospodom in se tako pripravljali na dogodek, ki nas je čakal v nedeljo, 7. 12. 2008. Pri sv. maši na ta Gospodov dan so namreč Gaja, Marina, Monika in Maja vstopile v noviciat, Sara, Tomaž, Kristina in Anja pa smo na Gospodovo povabilo odgovorili z obljubo, da se bomo to leto še posebno trudili

delati dobro, v ljudeh prepoznavali Kristusa in moč za to črpali iz evharistije.

Poromali smo tudi na Ptujsko Goro, se priporočili Mariji s plaščem in sobotni večer preživeli skupaj s ptujskimi mladinci pri njihovem verouku. V vsem vikendu pa ni manjkalo ne telovadbe, ne petja, ne smeha; na trenutke nam je manjkal le kakšen »prenosni radiator«, da bi se malo ogreli, a so za to znali poskrbeti dobri ljudje, ki so nam pripravili čaj in piškote. Pa tudi sv. Miklavž se je oglasil in v košari nekaj prinesel.

Zaključek vsega: Veseli in hvaležni smo, da smo lahko skupaj, rešitev uganke pa je: Devet framašev se je z dvema avtoma goriške registracije odpeljalo na Ptuj pripraviti pot Gospodu.

Hvala vsem dobrim ljudem, ki ste nam tako ali drugače spremljali v teh dragocenih dneh. Vsem pa želimo blagoslovljen čas adventa in skupaj s prerokom Izaijem kličemo: »Pripravimo pot Gospodu!«.

FRAMA LJ – Štepanja vas

Duhovne vaje Frančiškove mladine

- Si framaš ali te zanima Frančiškova duhovnost?
- Si mlad in se želiš družiti z drugimi mladimi?
- Bi se rad v postu tudi duhovno pripravil na Veliko noč?
- Bi rad preživel en res super vikend?

Če so odgovori pritrdilni, si kar rezerviraj vikend od 13. do 15. marca in pojdi z nami v Kančevce, gotovo ti ne bo žal ...

Za dodatne informacije in prijave piši Kristini na mail: kristina.vrcon@gmail.com ali pa pokliči 031 298 838!

(Edini pogoj je, da si vsaj prvi letnik srednje šole, pohiti, število mest je omejeno.)

Nagradna zlogovnica

Iz zlogov, razporejenih po abecednem redu, sestavite devet besed s spodnjimi opisi in jih vpišite v desni del lika. Nato vse druge in pete črke prepišite v stolpca na levi. Ob pravilni rešitvi boste, brano navpično, dobili Božje naročilo sv. Frančiški Asiškemu.

A – BA – CI – CIJ – DE – DRAT – GO – HAR – HO – JE – JEK – KVA – LA – MAN – NOV – O – PA – PI – PI – RA – RO – SKO – TE – TOST – TRID – VE

1. pijanost, 2. človek brez domovine, državljanstva, brezdomovinec, 3. naselje sredi Prlekije, južno od Veržeja, znano po termah, 4. oseba, ki je bolezensko nagnjena k požiganju, 5. hrib nad Medvodami, 6. rimski pesnik Quintus Horatius Flaccus (naša pisava), 7. kraj pri Celju, znan po povojnih izvensodnih pobojih, na katere danes spominja nov spomenik, 8. manjša nizka, okrogla posoda, 9. četverokotnik z enakimi stranicami in enakimi koti.

	2.	5.	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9		!	

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška do 10. februarja 2009.

Tokratne nagrade so:

1. Hvalite in slavite, Molitve svetega Frančiška
2. V. Papež, Presveta evhatistija
3. 3. kompleti razglednic Sončna pesem

Sestavila ga. Frančiška Pavlič

Pravilna rešitev nagradne številčnice v prejšnji številki se glasi: Upanje pa ne osramoti! Na uredništvo je prispelo 17 pravih odgovorov. Izžrebani so bile naslednji nagrajenci: 1. nagrada: Metka Marn, Vinice 13, SI-1317 Sodražica; 2. nagrada: Zalka Strah, Selo 26, SI-8233 Mirna; 3. nagrada: Mojca Modrijan, Raskovec 35, SI-1360 Vrhnika. Čestitamo!

Sveti sedež: Proti prehrabeni krizi potrebujemo »zavest solidarnosti«

Pravica do hrane je temeljna pravica, ki ji morajo slediti druge pravice, zato mora dozoreti »zavest solidarnosti«, ki bo imela prehrano za »univerzalno pravico vseh ljudi brez razlikovanja in diskriminacije«.

To sporočilo o aktualnem stanju prehrane v svetu je Papeški svet za pravičnost in mir razposlal ob svetovnem vrhu, ki je bil od 3. do 5. junija 2008 v Rimu pri Organizaciji Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO).

Besedilo spodbuja, naj temu ozaveščenju sledi skupno in konkretno prizadevanje, v katerem se vsi člani družbe čutijo poklicani k sodelovanju, da bi omogočili pravico do prehrane.

Svet za pravičnost in mir spominja, da teža prehrabena kriza, ki se v teh mesecih kaže v mnogih državah, predstavlja nevarnost, da bo onemogočila napore, ki jih je mednarodna skupnost naredila za spoštovanje razvojnih ciljev tisočletja, ki so bili določeni leta 2000, prvi med njimi pa je prepolovitev revščine do leta 2015.

Rast cen najpotrebnejših dobrin, ki se je začela leta 2005, je v zadnjih mesecih dosegla vrtoglavo hitrost. Razlogi tega pojava so različni, kot denimo slabe letine zaradi neugodnih in skrajnih podnebnih pogojev v mnogih državah, ki pridelujejo in izvažajo žita. Temu se pridružuje rast cen energije, ki je podražila poljedeljsko pridelavo; gre za povišanje cene nafte in špekulacije, narejene v preteklosti, o prihodnji rasti cen primarnih dobrin.

Kar zadeva strukturne dejavnike, sta rast prebivalstva in gospodarski razvoj nekaterih držav povzročila povečanje porabe, s tem pa povpraševanja po živilih, ki je trčilo ob nezadostno ponudbo na svetovni ravni.

Nekaj desetletij so subvencije za pridelavo in izvoz kmetijskih pridelkov v razvitih državah povzročale, da so pretirane količine osnovnih

dobrin preplavljale mednarodni trg, s čimer so povzročile padec cen in majhno donosnost pridelave in izvoza v državah v razvoju.

Rezultat tega je bil, da je večina najbolj revnih držav postala uvoznik hrane z resnimi posledicami za proizvodne sposobnosti in za inovativnost na kmetijskem področju.

Prehrabena kriza, ki izhaja iz rasti cen, izčrpa najšibkejšo sloje svetovnega prebivalstva, zlasti v mestnih področjih.

Na osnovi ocen Združenih narodov ob vsaki podražitvi najbolj potrebnega blaga za en odstotek 16 milijonov ljudi strmoglavijo v prehrabeno negotovost. Od danes pa do leta 2015 bi tako lahko bila milijarda in dvesto milijonov kronično lačnih ljudi.

Prepoved izvoza živil, ki so jo sprožile omejitve, ki so jih sprejele nekatere države iz strahu, da jim ne bi uspelo zadovoljiti domačega povpraševanja, in da bi doma nadzorovale dvig cen, določa dodaten dvig svetovnih cen poljskih pridelkov in močno kaznuje države uvoznice.

Spričo tega dramatičnega stanja je bil takojšen odgovor mednarodne skupnosti nujen. Med drugimi ukrepi proučujejo posojila desetini držav, predvsem afriških, na področju programov za zmanjšanje revščine.

Čeprav je treba priznati pomen nujne kratkoročne pomoči v prehrani – seveda ob dejanski volji za sodelovanje krajevnih oblasti z mednarodno skupnostjo, pa zanemarjanje globokih razlogov krize lahko v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju prizadene krajevne trge in dodatno oslabi prehrambeno neodvisnost držav, ki dobivajo pomoč.

Po mnenju *Pravičnosti in miru* se lahko hiter razmah cen prehrabenih dobrin za najbolj revne države sveta tudi spremeni v priložnost za rast, če si bodo mednarodna skupnost in nacionalne vlade učinkovito prizadevali za pospeševanje poljedeljskega razvoja najbolj revnih držav.

To se lahko zgodi tudi pod pogojem, da se bodo države lotile pospeševanja lastnih sposobnosti za osnovno vzdrževanje prebivalstva, da ne bi bile pretirano odvisne od zunanje pomoči in bi spodbudile večjo kmetijsko pridelavo preko vlaganj v kmetijsko infrastrukturo, namakalne sisteme, prevoz, organizacijo trga, financiranje pridelkov, oblikovanje in razširjanje poljedeljskih tehnik ter skladiščenje.

Vsekakor je potrebno odstraniti strukturne vzroke za togost v svetovni ponudbi prehranskih dobrin in pripraviti ukrepe za spodbujanje pridelave hrane v svetu.

V letu, ko mednarodna skupnost obhaja 60-letnico Splošne deklaracije o človekovih pravicah, svetovna prehrambena kriza ogroža izpolnjevanje osnovne pravice vsakega človeka, da ni lačen.

Poročilo Amnesty International za leto 2008

Amnesty International je v svojem poročilu razkrila »šestdesetletni polom človekovih pravic«. V predstavitvi letnega poročila je predsednica ustanove, ki nadzira in razkriva zlorabe človekovih pravic v državah, Irene Khan, dejala, da krivica, neenakost in nekaznovanost še vedno zaznamujejo naš svet. Dejala je, da morajo vlade nemudoma ukrepati, da bi zasule prepad med tem, kar govorijo, in tem, kar delajo.

Poročilo opozarja, da 81 držav še vedno uporablja mučenje, da v 54 državah sodni postopki

tečejo brez potrebnih zagotovil in da v 77 državah ni svobode izražanja.

Po njenem mnenju je leto 2007 zaznamovala nemoč zahodnih vlad in dvomnost ali odpoved dejanskih oblasti, da bi zaustavile eno najhujših svetovnih kriz človekovih pravic.

Med predstavitev je predsednica poudarila, da so Darfur, Zimbabve, Gaza, Irak in Mjanmar vroče točke, ki na področju človekovih pravic zahtevajo takojšnjo akcijo. Odgovornost je dala velikim državam, zlasti Združenim državam, ker so največja svetovna sila in imajo kot take odgovornost, da postavijo standarde. Te standarde so izpodkopali vojna proti terorizmu, zagovarjanje mučenja kot načina pridobivanja informacij in zapor v Guantanamo.

Od Evropske unije je odločno zahtevala preiskavo o sokrivdi držav članic pri nenavadnem izročanju oseb, osumljenih terorizma, ter da naj na področju človekovih pravic sama uporablja ista merila, kakršna določa za tretje države.

Grajana je bila tudi Kitajska, ki mora držati obljube glede človekovih pravic, ki jih je izrazila ob olimpijskih igrah. Dovoliti mora svobodo izražanja in tiska ter narediti konec praksi prevzgojnega dela. Rusiji je bilo očitano, da mora pokazati večjo strpnost do političnega disidentstva in ne sme več tolerirati zlorab človekovih pravic v Čeceniji.

Pet razlogov, da ne kupujemo vode v plastenkah

Vodo v plastenkah kupujemo zaradi tega, ker je zdravilna, kajne? Tako jo vsaj ponuja reklama

z gorsko pokrajino, gozdovi, ljudmi, ki se ukvarjajo s športom ... Vendar je voda v plastenkah samo voda. Ničesar posebnega nima. Je samo pitna voda. Z denarjem, ki ga na svetu letno potrošimo za vodo v plastenkah in za stroške, ki jih povzroči tolikšna količina plastike, ki je namenjena smetem, bi lahko izboljšali javne vodovode in ne bi bilo več potrebno kupovati vode v plastenkah.

1. Voda v plastenkah ni nekaj posebnega

Kot primer vzemimo vodi, ki slovita po vsem svetu, kot sta Pepsijeva Aquafina in Coca-Colina Dasani. Obe znamki prodajata filtrirano vodo. Ni ne mineralna in ne mineralizirana. Je navadna pitna voda in prodajajo jo po visoki ceni. Na koncu proizvedejo kup plastičnih odpadkov, ki niso biološko razgradljivi.

2. Ni bolj zdrava kot voda iz pipe

Nobenega dokaza ni, da bi bila voda v steklenici boljša od tiste iz pipe. Teoretično je v obeh primerih voda filtrirana in v obeh primerih pitno vodo kontrolirajo. Nobene podlage torej ni za zagovarjanje mnenja, da je ustekleničena voda boljša ali bolj čista.

3. Ustekleničena voda pomeni veliko odpadkov

Samo v Združenih državah plastenke za vodo predstavljajo 1,5 milijonov ton plastičnih odpadkov letno. Za proizvodnjo te količine je

letno potrebnih 178 milijonov litrov nafte. In čeprav je plastika v teh plastenkah dobre kakovosti in jo želijo reciklirati, se je 80 % nakopiči na smetiščih, ulicah, rekah in oceanih. Kot smo povedali že prej, plastika ni biorazgradljiva. Razgradi se šele v tisoč letih. To pomeni, da vsa plastika, ki je bila izdelana v zgodovini človeštva, ostaja tukaj, da se valja okoli nas.

4. Ustekleničena voda pomeni manjšo pozornost do javnega vodovoda

Večina ljudi, ki doma uživa ustekleničeno vodo, to počne zaradi tega, ker jim ni všeč okus vode iz pipe, ali zato, ker dvomijo v njeno pitnost. Idealno bi bilo podpreti predloge za izboljšanje vode iz pipe.

5. Privatizacija vode

Po vsem svetu je voda, ki teče iz pip, na splošno privatizirana. Odvisna je od velikih podjetij. Vodo so označili kot »modro zlato« 21. stoletja, ker je postala ena od najbolj dragocenih dobrin. Multinacionalke kupujejo krajevna vodna podjetja po vsem svetu. In to iste multinacionalke, ki so gospodarji vode v plastenkah. Gotovo, njim koristi, če prodajajo vodo v plastenkah.

Kaj lahko storimo?

Obstaja nekaj alternativ, da ustekleničeni vodi rečemo ne, kar pa ne pomeni, da bi bili prisiljeni piti vodo iz pipe, ki nam ni všeč ali ki ji ne zaupamo. Kupimo termovke iz nerjavečega jekla in jih uporabljamo. Da bi se izognili slabemu okusu, obstaja mnogo vrst filtrov, ki se lahko vstavijo naravnost v cev in niso dragi. In pili bomo vodo, ki ne bo nič drugačna od tiste, ki je ustekleničena.

Kardinal Tauran: Dialog med verstvi je tveganje, ki ga moramo sprejeti

Ne gre za pogajanja, ampak za medsebojno spoznavanje

Kardinal Jean Louis Tauran je v svojem govoru ob začetku akademskega leta na Teološki fakulteti južne Italije v Neaplju izjavil, da je medverski dialog tveganje, ki ga danes moramo sprejeti. Družba tak dialog potrebuje, za katoličane

pa lahko predstavlja milost, pravi povzetek v L'Osservatore Romano.

Pojasnil je, da je nevarnost v tej vrsti dialoga nevarnost sinkretizma, čeprav bi bilo to tveganje manjše, če bi vsak verujoči, ki se spušča v dialog, uporabljal svoj razum in bi bil v luči razuma prisiljen poglobiti svojo vero, da bi jo upošteval.

Istočasno pa je lahko milost, ker nas postavlja v stanje trajne duhovne budnosti, ko sili človeka, da je dosleden in pričevanjski.

Po kardinalovem mnenju je medverski dialog za kristjane poseben izziv, ker predstavlja problem, kako spraviti našo vero v Kristusa kot edinega srednika in spoštovanje pozitivnih vrednot, ki jih najdemo v drugih verstvih. Naslonil se je na nauk, ki ga vsebuje koncilski Izjava o razmerju Cerkve do nekrščanskih verstev, da je v vsakem človeku »Kristusova luč«. Zato vse pozitivno, kar obstaja v verstvih, ni tema, ampak ima delež pri veliki Luči, ki sije nad vsemi lučmi.

Ta dialog, ki ni toliko dialog med verstvi kot med verujočimi, ima štiri različne vidike: dialog življenja, preko katerega verujoči med seboj delijo veselje in preizkušnje; dialog del, to je sodelovanje zaradi skupnega dobrega; teološki dialog, kadar je mogoča izmenjava med verskimi dediščinami (npr. z judovstvom); duhovni dialog, ki daje drugemu na razpolago lastno molitveno življenje.

V bistvu je dialog iskanje razumevanja med dvema subjektoma s pomočjo razuma zaradi skupnega tolmačenja njunega soglasja ali nesoglasja.

Ne gre za to, da bi bili z drugim prijazni, da bi se mu pokazali všečni. Niti ne gre za pogajanja, kakršna imajo diplomati; očitno ne gre za to, da bi ustvarili neke vrste univerzalno religijo ali da bi iskali najmanjši skupni imenovalc.

Vsako verstvo ima svojo istovetnost, toda sprejema, da je Bog na delu tudi v vseh, v duši tistega, ki ga iskreno išče.

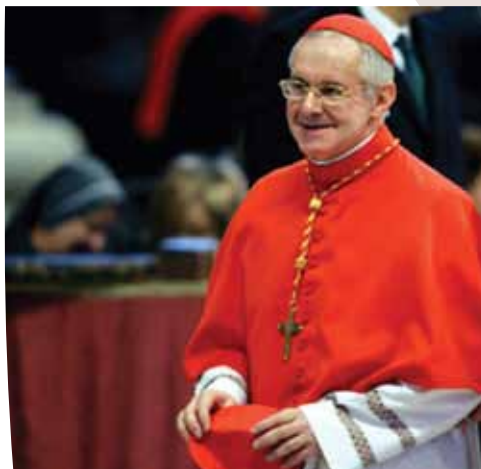
Nujnost dialoga

Kardinal Tauran je pojasnil, da nujnost dialoga, v nasprotju s slovito tezo filozofa Huntingtona o spopadu civilizacij, izhaja iz sedanje večverske in večetnične resničnosti.

Versko čista civilizacija ne obstaja. Obstajajo samo sestavljene civilizacije, ki se razvijajo in

spreminjajo v trajnem procesu medsebojnega vplivanja.

Poleg tega se je Bog vrnil v družbo. Nikoli se še ni toliko govorilo o veri, kot se govori sedaj. V tem smislu je za svojo sprejel izjavo francoskega predsednika Sarkozyja, za katerega sta za družbo 21. stoletja značilni dve vrsti skrbi: za okoljska in za verska vprašanja.

Glede tega vprašanja je kardinal priznal, da je nujnost medverskega dialoga postala očitna po zaslugi muslimanov. Muslimani, ki so v Evropi postali pomembna manjšina, so zahtevali prostor za Boga v družbi.

Drugi razlog za dialog je v tem, da se verstva dojemajo kot nevarnost. Verstva so sposobna tako najboljšega kot tudi najslabšega. Služijo lahko tako projektu svetosti kot odtujitve. Oznanjajo lahko mir ali pa vojno. Od tod izhaja potreba, da povežemo vero in razum glede na to, da delovati proti razumu pomeni delovati proti Bogu.

Poleg tega lahko dialog veliko naredi za družbo, ker so verniki poklicani, da konkretno prispevajo k skupnemu dobremu, k pristni solidarnosti, k preseganju kriz, k medkulturnemu dialogu.

S svoje strani pa bi morale oblasti pospeševati medverski dialog ter iz duhovne in moralne dediščine verstev zajemati toliko vrednot, ki lahko prispevajo k sozvočju duhov, k srečanju kultur in k utrjevanju skupnega dobrega, da bi ljudje danes ne bili sužnji mode, potrošništva in dobička.

Pripravil: p. Stane Zore

Tomaž Čelanski

Življenje sv. Frančiška (19)

22. poglavje

O njegovem pridiganju v Ascoliju in kako so bolniki ozdraveli v njegovi odsotnosti po predmetih, ki se jih je bil dotaknil

62. V tistem času, ko je, kakor je bilo povedano, častitljivi oče Frančišek pridigal pticam, je došel, ko je hodil okrog po mestih in trgih in povsod sejal semena blagoslova, tudi v mesto Ascoli Piceno. Ko je kot običajno zelo goreče oznanjal Božje besedo, je po zvesti desnici Najvišjega skoraj vse ljudstvo napolnila tolikšna milost in pobožnost, da so se vsi, ki so ga hoteli slišati in videti, kar prerivali. Tudi je tedaj trideset mož, klerikov in laikov, od njega prejelo habit svetega reda. Tolikšna je bila vera mož in žena, tolikšna pobožnost duha do božjega svetnika, da so se imeli za srečne že tisti, ki so se mogli dotakniti vsaj njegovega oblačila.

Ko je vstopal v kako mesto, se je veselila duhovščina, so zazvonili zvonovi, se radovali možje in z njimi skupaj žene, so ploskali od veselja otroci in so pogosto vzeli v roke veje dreves in mu šli naproti med petjem pesmi. Krivoverska zmota je bila osramočena, povzdignjena je bila vera Cerkve; in med veselimi vzkliki vernikov so se krivoverci kar potuhnili. Tolikšna znamenja svetosti so se javljala pri njem, da se mu ni nihče upal zoperstavljati z besedami, ko se je vanj zazirala množica ljudstva. Menil je, da je treba pred vsem in nad vse ohranjati vero svete rimske Cerkve, jo častiti in posnemati, saj je le v njej rešitev vseh, ki bodo rešeni. Spoštoval je duhovnike in je ves cerkveni red objemal v brezmejni naklonjenosti.

63. Ljudje so mu dajali hlebce kruha, da bi jih blagoslovil, potem pa so jih dolgo hranili. Mnogi so ozdraveli od raznih bolezni, ko so jih poskusili. Tako so pogosto, oprti na močno vero, trgali njegovo obleko, tako da je nekoč ostal

skoraj gol. In kar je še bolj vredno občudovanja: če se je sveti oče dotaknil kake reči z roko, se je tudi po njej nekaterim vračalo zdravje.

Ko je bila namreč neka žena, ki je bivala v nekem trgu blizu Arezza, noseča in je prišel čas poroda, se je več dni mučila z rojevanjem; neverjetna bolečina jo je tako potrla, da ni mogla ne živeti ne umreti. Njeni sosedje in sorodniki so slišali, da bo Frančišek šel mimo v neko samotišče. Čakali so ga in zgodilo se je, da je šel Frančišek po drugi poti do omenjenega kraja; jezdil je namreč, ker je bil slaboten in bolehen. Ko pa je prišel do tistega kraja, je po nekem bratu, ime mu je bilo Peter, poslal konja nazaj k možu, ki mu ga je bil posodil po dobrotnem nagibu. Brat Peter, ki je vodil konja nazaj, pa je šel po poti mimo kraja, kjer je trpela ona žena. Ko so ga zagledali moške iz tiste dežele, so brž pritekli k njemu misleč, da je blaženi Frančišek. Ko so spoznali, da ni on, so se silno užalostili. Slednjič so se začeli spraševati med seboj, če bi bilo mogoče najti kako stvar, ki se je je blaženi Frančišek dotaknil z roko. Ko je poteklo že nekaj časa med tem razgabljanjem, so končno pomislili na uzde in vajeti, ki jih je držal z roko med ježo. Vzeli so uzdo iz gobca konju, na katerem je sveti oče sedel in položili na žensko vajeti, ki jih je bil on držal v svojih rokah. Nevarnost je zbežala in ona je v nezadržnem veselju in zdravju rodila.

64. Gualfreduccio, prebivalec Citta della Pieve, pobožen mož, ki se je bal Boga in ga spoštoval skupaj z vso svojo hišo, je imel pri sebi vrv, s katero se je nekoč blaženi Frančišek prepasal. Zgodilo pa se je, da je v tisti pokrajini mnogo mož in nemalo žena zbolelo za raznimi boleznimi in vročicami. Omenjeni mož je hodil po domovih oslabeledih, pomočil vrv v vodo ali pa nekaj njenih vlaken pomešal vanjo in to dajal piti bolnikom. Tako so v Kristusovem imenu vsi prišli do zdravja. To se je dogajalo tudi v Frančiškovi odsotnosti in poleg tega še mnogo drugega, česar ne moremo razlagati, da naš govor ne bi bil predolg. Nekaj malega od tega, kar je Gospod naš Bog blagovolil storiti po njegovi navzočnosti, pa bomo še na kratko vključili v to delo. ■

Prevedel br. Miran Špelič OFM

Slovenci prvič v Sveti deželi

(jezik v potopisu je star 100 let in je ohranjen v originalu)

Stoletnica prvega slovenskega romanja z ladjo
1910–2010

nadaljevanje potopisa

V Jeruzalemu, 9. septembra

Vožnja po morju je bila dokaj mirna; vendar smo imeli ves čas nekoliko vetra in je bilo vsled tega morje skoro ves čas malce valovito. To je bilo zadosti, da je morska bolezen prva dva dneva dokaj gospodovala. Polovica romarjev jo je gotovo občutila. Vendar bolezen ni tako grozna, kakor so jo nam slikali. Če človek leži, ne čuti veliko. Vendar smo se tako hitro privadili, da smo bili zadnja dva dneva vsi čvrsti, dasi se je ladja ravno tako ali še bolj zibala kakor prve dni. Kakor hitro je bolehanje odnehalo, je zavladalo veliko veselje in živahnost med romarji. Vsak dan smo imeli po dva kratka govora in do 80 svetih maš na ladji. Petje se je razlegalo po ladji od jutra do večera, zdaj umetno, zdaj narodno in domače. Napravili smo tudi koncert v salonu, h kateremu smo povabili kapitana in oficirje. Večje nezgode ni bilo, kakor da sta se dva romarja nekaj ranila, kar pa ni imelo nikakih hudih posledic.

Izkrcanje v Jafi med velikim kričanjem Arabcev je sicer nekam nemirno, morje ob obrežju zelo valovito, vendar brez nevarnosti. Šlo je gladko. Na bregu so nas pričakovali avstrijski konzul v Jafi, iz Jeruzalema sta prišla nasproti naša rojaka prelat in rektor dr. Ehrlich in dr. Zore. Ko smo bili vsi na suhem, smo šli v frančiškansko cerkev, ki nadvladuje celo mesto, tam imeli blagoslov, od tam pa odšli v hotele obedovat. Idoč skozi mesto smo imeli priliko občudovati bujno, pa tudi umazano življenje orijentalno. Hoteli so evropskega značaja. Ob 11. uri dopoldne (v sredo, dne 7. septembra) smo se odpeljali v dveh

vlakih proti Jeruzalemu. Dežela je sedaj izsušena, ker od aprila ni bilo dežja. Najprej rodovitna ravan saronka, potem gorovje judejsko, kame-nitejše od našega krasa. Po polčetrtni uri smo na kolodvoru v Jeruzalemu. Pozdravili so nas konzul avstrijski v Jeruzalemu, odposlanec patriarhov, namestnik kustosov in več drugih. Niti patriarha, niti kustosa namreč ni doma. Vse mesto je dlje časa naprej vedelo in govorilo, da pride karavana Slovencev. Razporedili smo se v krasno procesijo z zastavo na čelu, s kipom Brezmadežne v sredi in glasno pojoč po jeruzalemskih ulicah korakali v cerkev božjega groba. Ponekod so visele nam v pozdrav zastave, med njimi tudi kaka – sloven-ska ali hrvaška. Na Sijonu so nam peli zvonovi. Korakajoč v cerkev božjega groba, je iz naših vrst mogočno donela naša stara in domača velikonočna »Skalovje groba se razgane ...« Prišedši v cerkev je bil najprej Te Deum. Zopet je slovenska Zahvalna donela iz grl mogočno po skrivnostnem svetišču božjega groba. Nato nas je pozdravil naš rojak-frančiškan p. Benigen, ki je nam na ljube prihitel iz Kaire. Na pozdrav je odgovoril gospod Kalan. Še ena velikonočna »Zveličar gre iz groba«, nato smo se porazdelili po hospicijih, in sicer: 1. skupina v avstrijskem, 2. in 3. v frančiškanskem, 4. in 5. v francoskem. Je nas bilo 540. V hospicijih smo se počutili silno dobro in domače. Ti hospici so kakor zelene evropske oaze sredi azijske umazanosti, ki jo tukaj občudujemo. Odtod pohajamo svete

kraje, gledamo, poslušamo razlaganja, molimo in pojemo. Dasi pride vmes kaka mala težava, ki je pri takih okoliščinah neizogibna, vlada med vso množico obče veselje in zadovoljnost.

V Jeruzalemu, 13. septembra 1910

Pičla so naša poročila, a opravila in potov premnogo; pa tudi brez kake bolehnosti pri teh potih, trudu, spremenjeni hrani in zraku nismo. No, pri vsem vedno dobre volje. Kake večje nezgode, hvala Bogu, doslej ni bilo.

Višek našega veselja je bil v nedeljo ob novi maši na Sijonu, ki jo je pel doslej premladi diakon g. Šmit iz Ribnega pri Bledu. V soboto zjutraj so ga g. knezoškof posvetili v kapeli avstrijskega hospica. Ob sedmi uri zjutraj so se zbrale vse skupine, ki bivamo v treh raznih hospicijih: avstrijskem, frančiškanskem in francoskem – zbrali torej pri francoskem hospicu in odšli v slovesni procesiji vsaka skupina s svojim križem, na čelu vseh naša slovenska zastava, pevajoč litanije, na sveti Sijon. Bajronski benediktni, čuvarji tega svetišča, so se potrudili, da bi slavnost kar moč lepo pripravili. Slovesnost je bila s tem povečana, ker so tudi g. knezoškof

obhajali na dan ravno obletnico (13.) svojega škofovskega posvečenja, rektor avstrijskega hospica, prelat dr. Martin Ehrlich, pa obletnico svoje nove maše. Knezoškof so asistirali na tro-nu, kar daje celi liturgiji poseben sijajni značaj. Slavnostno pridigo je imel gospod Janez Kalan. Mnogi so se solzili od ginjenja. Saj pa ni čudno – ob taki priliki in na takem kraju! Slovenska nova maša v Jeruzalemu, na Sijonu, na kraju, kjer je Zveličar sam opravil prvo sveto mašo in posvetil prve mašnike! To je nekaj čudovito lepega! V takih izrednih okoliščinah ni še noben slovenski duhovnik pel svoje nove maše. Naši pevci so izvrstno prepevali. Naše petje vzbuja tudi po Jeruzalemu splošno pozornost. Pravijo, da tako lepo niso popevali še nobeni romarji. Kako slovesno je donela po krasnem sijonskem svetišču naša stara in domača, pa še vedno lepa in slovesna »Novomašnik, bod' pozdravljen!« – Popoldne so bile ravnotam pete litanije.

V ponedeljek se je odpeljalo 170 romarjev k Jordanu – na 44 vozovih. Vožnja hitra, rekel bi divja, a ne brez nevarnosti. Tja je trajalo štiri, nazaj šest ur. Jordan in Mrtvo morje ležita blizu 1200 metrov nižje od Jeruzalema. Vsled tega vročina doli mnogo večja; a mi smo imeli še dosti sreče – 35 stopinj Celzija (opoldne), dočim so imeli Čehi pred 14 dnevi celih 54. V Mrtvem morju smo se večinoma vsi kopali. V Jordanu se ni varno. Nekemu našemu romarju je že trda šla, da je srečno izkobacal iz vode. V kolibi pri morju smo našli ogrskega Slovenca in nekega Bulgara kot strežnika. Nazaj smo odrinili drugo jutro že ob pol treh, da je bilo še bolj hladno. V Jeruzalem smo prišli okoli desete ure dopoldne. Popoldne tega dneva je prosto za odpočitek, ker izlet je naporen. – Prihodnje dneve si zopet ogledujemo Jeruzalem in okolico, Betlehem in Ain Karin (Sv. Janez v gorovju) in sicer v peterih skupinah. Vsaka skupina ima za vsak dan svoj program in svojega vodnika, ki razlaga znamenitosti vsakega kraja. – Naši romarji se vedejo lepo, spodbudno, molijo, pojejo, ogledujejo in občudujejo – polni veselja in hvaležnosti do Boga, da jim je naklonil srečo, gledati najsvetejše kraje na zemlji.

(prihodnjič dalje) - iz Bogoljuba št 11., leto 1910,
skupaj zbral p. Peter

S kolesi ob Donavi do Črnega morja

nadaljevanje

Petek, 13. junij, je bil edini deževni dan na naši poti. Podali smo se iz mesta Gabrovo v muzej na prostem globoko v dolini reke Jantre pod Sokolskim samostanom. Tu so postavili staro bolgarsko vas z vsemi obrtmi, ki so nekoč živele na podeželju. Vse v lesu in na vodni pogon. Natanko postavljeno in poučno prikazano. Duhoviti pomenki s prodajalkami, ki vedo, kako voditi pogovor s turisti. Ljubeznivo in odprto povedo svoje mnenje, ko jih vprašamo po Makedoniji, sedanji neodvisni državi.

Pred nami je vzpon na Šipko, prelaz, ki pelje preko Stare planine v sončno Trakijo. Široka cesta se vzpenja enakomerno in je v začetku naša velika skrb. Bomo zmogli? Vsak pri sebi računa, ali je med pripravami nabral zadosti moči in ali ima dovolj hrabrosti za podvig. Vsakdo se odloči sam. Brez besed gremo na pot. Spodbuda je skupina, če zmore prijatelj, bom tudi jaz. Vendar vsak po svoje, po svojih močeh in zmožnostih.

Dolge kilometre bo potrebno premagati, da se dvignemo do spomenika padlim, ki je na višini 1325 m. Uspeli smo vsi, ki smo se podali na pot. Nagrada za redno vadbo in vzdrževanje telesne pripravljenosti. Srečni smo.

Pomnik svobodi na vrhu nas zopet spomni na tisto hudo leto 1877, ko je 6000 Bolgarov in

Rusov nekaj dni zadrževalo 3. turško armado pod poveljstvom slavnega Osman paše in rešilo Plevnen. Vsi so padli, njihovim potomcem pa je zasijala svoboda. O spoštovanju njihovega spomina govori stalna vojaška častna straža.

Po kosilu iz domače kuhinje in počitku smo se spustili v dolino in se ustavili v vasi Šipka. Pogled na sončno ravnino je kot iz letala. Tudi hitrost spusta je podobna.

Ustavimo se ob prelepi cerkvi s pozlačenimi kupolami. Postavili so jo potomci ruskih vojakov, ki so padli pred 130 leti zgoraj na prelazu. Spomeniki bodo obledeli, božja beseda pa jim bo v tem hramu pela vekomaj.

V hladnem vrtu si še le damo duška veselju in zadovoljstvu nad današnjim dnem. Brez nezd, brez posebnih težav je skupina zopet skupaj. Veseli smo drug drugega, vsakdo je nekaj prispeval k uspehu in dobremu razume-

vanju. Spodbudna beseda, košček čokolade ob pravem času ali malica, ko je telo najbolj potrebno moči.

Pater Peter je sinoči pri maši obširno predstavil današnjega zavetnika sv. Antona Padovanskega in njegova dobra dela v času njegovega življenja in tudi kasneje, če so bile prošnje dovolj iskrene. Ker je v skupini tudi nosilec tega imena, so mu sinoči podarili torto, danes pa še penino, ki je kronala naš uspeh in počastila godovnjaka. Glavni pri pripravi je seveda naš neumorni in iznajdljivi šef logistike župan Janez. Lepa prijateljska poteza, ki se ne pozabi.

Nedaleč od Šipke, v dolini vrtnic, leži mesto Kazanlak. Zaradi odlične mikro klime so idealni pogoji za rast vrtnic. Sem so jih zanesli iz Indije in Perzije. Je veliko vrst, a le 200 je primernih za izdelavo eteričnih olj. Ogledali smo si skromen Muzej vrtnic in kupili nekaj te dragocene dišave. Bolgarija pridelava 70 odstotkov (1000 kg) svetovne količine eteričnega rožnega olja. Vrtnice cvetijo konec maja in v začetku junija. Letos so trganje končali 8. junija, izvolili so kraljico vrtnic in priredili festival.

Naša odprava se je obrnila proti vzhodu po deželi Trakiji. Ta del poti so kolesa počivala, mi pa smo hladili noge v vlaku in avtodomu. Neskončna polja sončnic, koruze in žitaric. Vse je skrbno obdelano, dežela deluje zelo urejeno. Glavno mesto je Plovdiv, ki je eno najstarejših in najlepših mest na Balkanu. Zaradi lege na stičišču poti, ki vodijo iz Carigrada proti Beogradu

in Dunaju ter iz Grčije v Ukrajino in dalje v Rusijo, je pomembno prometno križišče. Svetovni sloves ima po sejmski dejavnosti. Njegovo zaledje je vrt Bolgarije. Rodovitna prst, ugodno podnebje in možnost namakanja zagotavljajo odlične razmere za gojenje paradižnika, kumar in drugega. Tu naj bi bila zasajena prva vinska trta, ki so jo Tračani prinesli iz Male Azije pred 4000 leti. Pkusili smo njihov chardonnay, je odličen in tudi cena je temu primerna.

Dosegli smo naš cilj Črno morje. Morje smo zagledali pri Burgasu in se utaborili v mestu Sozopol, biseru njihove obale. Barva morja je posebne turkizne barve. Njegova zgodovina

sega v čase stare Grčije in rimsko dobo. Bogastvo so pridobili s trgovino med Atenami in Trakijo. Danes je mirno naselje, v turistični sezoni pa letovišče z peščenimi plažami, ki se raztezajo daleč na jug proti turški meji. Stari del leži na ozkem polotoku, novi del pa v zaledju.

Zadnja leta pospešeno gradijo hotele za množični in ekskluzivni turizem. Lastniki so bogati posamezniki, tuje turistične agencije in domača družinska podjetja. Hitijo z razvojem, ker se zavedajo, da so veliko že zamudili. Povsod so vidni napisi, da je veliko tega zgrajeno z denarjem EU strukturnih skladov. Tudi z mednarodno pomočjo so pravočasno zaustavili onesnaževanje iz industrijskih centrov, saj je Črno morje zaradi zaprtosti zelo občutljivo. K temu pripomorejo tudi morski tokovi, ki iz zaliva Burgasa nesnage ne odnašajo na odprto morje.

Našo drugo skupno nedeljo smo preživeli doma. Izkoristili smo jo za sprehode in obiske bližnjih krajev. Posvetili smo se sami sebi, ker se bliža čas odhoda. Beležimo vtise, podoživljamo dogodivščine, ki jih na tako dolgi poti ni malo.

Drago je zvečer poskrbel za posebno preseñenje. Doma je vgraviral in v dno nahrbtnika skril kolesarska priznanja za vse udeležence. Veseli smo jih bili. Patru Petru pa je skupina

podarila lesen križ, delo Petra Jovanoviča, rojaka iz Poljanske doline. Vso to prijaznost smo zalili z barbero prijatelja Garsonova.

Bili smo romarji, vendar se nismo udeleževali obredov v velikih cerkvah. Naše cerkve so bile hotelske sobe ali prostori, kjer smo prenočevali. Knjiga kraljev je bila naše vsakdanje berilo. V vseh obiskanih državah smo občutili veliko moč duha vere, ki je vodila ljudi v težkih dneh preizkušenj in trpljenja. V preteklih stoletjih in v sedanjem času.

Povsod smo bili lepo sprejeti, sporazumevali smo se po »slovansko« in nihče od nagovorjenih ni imel težav z geografijo naše domovine. V globoki dolini planine Rila mi je odgovoril vprašani: »Da, Slovenci, dobro vama, vi zapadnjaci, a mi orientarci.«

Skupina, ki se je peljala z avtodomom, je zadnje jutro doživela v Čatežu. Še nikoli ni bilo tako lepo. Modro umito nebo, žarko sonce, rosa trave in skrbno pripravljen zajtrk. Domača dežela je ob vrnitvi še lepša, če jo zapustiš za nekaj dni. In če si družbi prijaznih ljudi in varnega voznika Janeza, ki je bil za volanom vso dolgo pot tja in nazaj. Ob takih trenutkih spomin zapelje v vse drobne doživete lepote, številne prijazne pozornosti, na večerne pogovore ob dišeči juhi. Hvaležen spomin na preživete dneve in na pomoč, ki smo jo nesebično nudili drug drugemu. So neke vrste duhovne vaje, ko pustiš vse drugo ob strani in se notranje prenoviš.

Anton Bogataj, podpredsednik društva

Romanje po poteh apostola Pavla

(srečanje usode Grkov z milostjo kristjanov)

nadaljevanje

Potovanja skozi Malo Azijo

Potovali so skozi Frigijo in deželo Galačanov, ker jim je Sveti Duh branil, da bi oznanjali besedo v provinci Aziji. Ko so prišli do Mízije, so poskušali priti v Bitinijo, toda Jezusov Duh jim tega ni dovolil. Zato so potovali prek Mízije in se spustili v Troádo. Neko noč pa je Pavel videl prikazen. Pred njim je stal neki Makedonec in ga prosil: »Pridi v Makedonijo in pomagaj nam!« In ko se mu je to prikazalo, smo takoj začeli iskati priložnost, da bi odrinili v Makedonijo. Dodelali smo, da nas Bog kliče, naj tja poneseemo veselo oznanilo.«

Prihod v Filipe

Iz Troáde smo po najkrajši poti odjadrali do Samotrake, naslednjega dne pa v Neápolo. Od tam smo odrinili v Filipe; to je mesto v prvem okrožju Makedonije in rimska kolonija (Apd 16,1-12).

V Filipe, ki nosijo ime po znanem makedonskem kralju Filipu Lepem, smo prišli po cesti, ki pelje skozi nove Filipe. Antični Filipi pa so resnično lepo izkopani in dani na ogled številnim turistom. Videti je tako grški kot rimski vpliv. Še posebno je na tem mestu pomembno omeniti forum ali trg, kjer so Pavla bičali in potem vrgli v ječo. Apostolska del poročajo:

»Nekega dne smo šli k molitvi. Srečala nas je dekla, ki je imela duha jasnovidnosti in je z vedeževanjem prinašala precēj zaslužka svojim gospodarjem. Pritekla je za Pavlom in za nami ter vpila: »Ti ljudje so služabniki Boga Najvišjega; oznanjajo vam pot odrešenja.« To je počelnjala več dni. Nazadnje se je Pavel naveličal, se obrnil in rekel duhu: »V imenu Jezusa Kristusa ti zapovedujem: pojdi iz nje!« In pri priči jo je duh zapustil. Ko so njeni gospodarji videli, da jim je splahnelo upanje na dobiček, so prijeli Pavla in Sila ter ju odvedli na trg pred mestne

poglarje. Prignali so ju pred zastopnike oblasti in rekli: »Ta dva netita nemir v našem mestu. Juda sta in širita običaje, ki jih mi kot Rimljani ne moremo sprejeti in ne smemo izpolnjevati.« Tudi ljudstvo se je dvignilo proti njima. Rimska oblastnika sta jima strgala oblačila in ju velela preteptati. Ko so ju hudo pretepli, so ju vrgli v ječo, ječarju pa zabičali, naj skrbno pazi nanju. Ječar je izpolnil ukaz in ju vrgel v najglobljo temnico, noge pa jima je vklestil v klado« (Apd 16,16-24).

Od Filipov smo šli nedaleč stran do mesta, kjer je Pavel krstil bogato ženo Lidijo, ki je odprla svoje ušesa za besede apostola Pavla.

Mesto krsta žene Lidije

»Iz Troáde smo po najkrajši poti odjadrali do Samotrake, naslednjega dne pa v Neápolo. Od tam smo odrinili v Filipe; to je mesto v prvem okrožju Makedonije in rimska kolonija. V tem mestu smo ostali nekaj dni. Na sobotni dan smo šli skozi mestna vrata ob reki, ker smo domnevali, da je tam prostor za molitev. Sedli smo in se pogovarjali z ženskami, ki so se tam zbirale. Poslušala nas je tudi ženska, Lidija po imenu, trgovka s škrlatnimi oblačili v mestu Tiatiri. Bila je bogaboječa in Gospod je odprl njeno srce, da je prisluhnila Pavlovim besedam. Ko se je dala krstiti ona in vsa njena hiša, nas je povabila z besedami: »Če ste prepričani, da verujem v Gospoda, stopite v mojo hišo in ostanite tu!« Primorala nas je, da smo vstopili« (Apd 16,11-15).

Pravoslavna cerkev v Solunu

Na resnično lepem kraju, kjer danes stoji pravoslavna cerkev ob lepo urejenem potoku, ki spominja na mesto krsta žene Lidije, smo se tudi mi zbrali in obhajali sv. mašo ter skupaj podoživljali milostni trenutek. Po maši smo si ogledali še mesto Neapolis, kjer je Pavel izstopil iz ladje in se podal proti Filipom. Ob zaključku tretjega romarskega dne smo si na kratko, iz avtobusa, ogledali še mesto Tesalonika (Solun), kjer smo skušali podoživljati Tesaloničane, ki jim je Pavel napisal dve pismi, ki smo ju prebrali v dveh dneh bivanja v bližini tega res velikega moderne mesta. V samem mestu smo si tako pred prihodom v hotel ogledali še nekaj starodavnih stavb, pravoslavnih cerkva, znamenitih ulic in znameniti beli stolp, ki je značilno znamenje Soluna in stoji nedaleč od morja. V Apostolskih delih beremo o Pavlovem delovanju v Tesaloniki med drugim naslednje:

»Potovala sta skoz Amfipolo in Apolonijo ter prispela v Tesaloniko, kjer so Judje imeli shodnico. Pavel je po svoji navadi šel mednje in tri sobote zapovrstjō razpravljaj z njimi. Iz Pisem jim je razlagal in dokazoval, da je Mesija moral trpeti in vstati od mrtvih« (Apd 17,1-3).

Četrty dan romanja nas je popeljal še bolj proti jugu, saj smo imeli za cilj priti do mesta pod znamenitimi grškimi samostani na Me-

teori. Na poti do tja smo si ogledali marsikaj znamenitega, pa tudi kar je pomembnega v zvezi z Pavlom. Tako smo se ustavili v Beroji, kjer je apostol Pavel močno nagovoril Jude, ki so bili bolj prijazni kot v Filipih. Tako nam poroča zgodovinska knjiga Nove zaveze:

»Tako ko se je znočilo, so bratje Pavla in Sila odpravili v Berōjo. Ko sta prispela tja, sta odšla v judovsko shodnico. Tamkajšnji Judje so bili bolj prijazni od onih v Tesaloniki. Z veliko naklonjenostjo so sprejeli besedo in vsak dan preiskovali Pisma, če je res tako. Mnogi med njimi so sprejeli vero in tudi nemalo uglednih grških ženā in mož. Ko pa so Judje v Tesaloniki izvedeli, da Pavel tudi v Berōji oznanja Božjo besedo, so prišli tudi tja, da bi vznemirili in nahujskali množice. Tedaj so bratje nemudoma pospremili Pavla, da je odpotoval do morja; Sila in Timotej pa sta ostala v Berōji. Spremljevalci so Pavla pripeljali do Aten; nato so se vrnili z naročilom, naj Sila in Timotej čim prej prideta za njim« (Apd 17, 10-15).

Na mestu, kjer je Pavel govoril, smo imeli sv. mašo. Iz Beroje smo nadaljevali pot proti Meteori, kjer so znani samostani grških menihov, ki so jih postavili visoko na skale. Enega od njih smo si tudi ogledali. Svojevrstno doživetje pa je bilo, ko smo obiskali eno najbolj znanih izdelovalnic grških ikon. Prijazen mladenič nam je v srbskem jeziku razložil postopek, kako nastanejo trije tipi ikon; seveda pa smo v trgovini imeli možnost kupiti raznotere stvari. Prenočišče smo imeli pod gorami Meteore, saj je zaradi pravoslavnih samostanov nastalo zelo močno turistično razvito mesto, ki živi tudi pozimi, ker je dobro izhodišče za bližnje smučišče.

Meteore

Peti dan smo stopili v svet grške antike in obiskali preročišče Delfi. Na poti do tja smo se poklonili še pogumnim Špartancem, ki so se borili proti Perzijcem. Čeravno jih je bilo samo tristo in nasprotnikov stokrat več, so s svojo hrabrostjo zadržali napadalce, da so potem Atenci zbrali dovolj moči in premagali osvajalce iz Perzije. Čez hribe, po katerih pelje lepa cesta, smo se le približali preročišču Delfi. Ura je bila nekje okoli 2h popoldne, ko je sonce najbolj pripekalo – preko 40 stopinj tisti dan –, vendar je suh zrak je dajal občutek, da le ni tako hudo. Res lepo arheološko mesto, močno prizadeto ob potresu in sedaj na novo odkrito, nas je precej nagovorilo; obiskali smo še zanimiv muzej mnogoterih najdb. Čas je bil za kosilo, zato smo po nekaj kilometrih ustavili v restavraciji, kjer smo pojedli, kdor je pač hotel, nekaj grške hrane. Sledila je še dolga pot do Aten, zato smo se pogumno podali naprej. Občudovali smo čudovite nasade oljk in tudi znane rudnike. Po več kot dveurni vožnji smo le prispeli v »belo« mesto, saj nizke zgradbe z belo

Pogled na belo mesto - Atene

barvo dajejo tak vtis. Prva postaja v Atenah je bila katoliška stolnica, posvečena sv. Dioniziju, kjer nas je pričakal naš komisar, p. Peter Lavrih, ki ni mogel romati z nami od samega začetka, ampak je prišel nekaj dni za nami in nam v Atenah »pripravil prostor«. Za sv. mašo nismo imeli veliko časa, vendar nam je prijazen gospod vse pripravil, da smo mogli sami maševati. Sledila je namestitev v hotelu in večerja v osmem

nadstropju, od koder smo imeli čudovit pogled na del milijonskega mesta.

Šesti dan je bil določen, da si vsaj malo ogledamo mesto Atene z najbolj znamenitimi točkami. Pred grškim parlamentom smo se kar nekaj časa zadržali, saj smo opazovali zamenjavo častne straže, kar je prava paša za oči. Sprehodili smo se do velikega amfiteatra, ki je vedno povezan z olimpijskimi igrami, saj na njem prižigajo olimpijski ogenj. Potem pa smo se približali glavni »atrakciji« – areopagu in slavni Akropoli, ki je osrednja znamenitost Aten, predvsem pa mesto, kjer je apostol Pavel govoril Atencem. Pred areopagom smo poslušali znani Pavlov govor, ki je na tem mestu še posebno lepo zvenel:

»Ko je Pavel v Atenah čakal nanju, ga je v dno duše prizadelo, ker je videl, kako je mesto polno malikov. Pogovarjal se je z Judi in z bogaboječimi v shodnici, pa tudi s tistimi, ki jih je vsak dan po naključju srečeval na trgu. Tudi nekaj epikurejskih in stoiških filozofov je razpravljalo z njim. Eni so govorili: »Le kaj bi neki rad povedal ta kvasač?« Drugi pa: »Verjetno je glasnik kakih tujih božanstev.« Oznanjal je namreč evangelij o Jezusu in o vstajenju. Vzeli so ga s sabo in odpeljali na Areopag ter vprašali: »Ali bi lahko izvedeli, kakšen je ta novi nauk, ki ga oznanjaš? To, kar prinašaš, zveni nekam čudno našim ušesom. Zato bi radi spoznali, kaj to pomeni.« Vsi Atenci in tujci, ki živijo med njimi, namreč ne poznajo večjega užitka kakor pripovedovati ali poslušati zadnje novice.

Tedaj je Pavel stopil na sredo Areopaga in spregovoril: »Možje Atenci! Po vsem, kar vidim, ste zelo pobožni. Sprehajal sem se po vašem mestu in si ogledoval vaše svetinje. Ob tem sem opazil tudi oltar z napisom »Nepoznanemu bogu«. Kar vi častite, ne da bi poznali, vam jaz oznanjam. Bog, ki je ustvaril vesolje in vse, kar je v njem, on, ki je neba in zemlje gospodar, ne domuje v svetiščih, ki jih je zgradila človeška roka. Njemu sploh ni potrebno, da bi mu stregle človeške roke, temveč sam vsem daje življenje in dihanje in vse. Iz enega je ustvaril ves človeški rod, da bi napolnil vse obličje zemlje in ljudem odmeril čase in meje bivanja, da bi Boga iskali

in se morda do njega dotipali in ga našli, saj ni daleč od nikogar izmed nas. Zakaj v njem živimo, se gibljemo in smo. Ali kakor so povedali nekateri od vaših pesnikov:

»... saj smo po rodu iz njega.«

Ker smo torej Božjega rodu, ne smemo misliti, da je božanstvo nekaj, kar je podobno zlatu ali srebru ali kamnu, ki sta ga izoblikovali človeška umetnost in domiselnost. Bog je zatisnil oči nad časi, ko so ljudje taval v nevednosti; zdaj pa naroča, naj se vsepovsod vsi spreobrnejo. Zakaj določil je dan, ko bo vesoljnemu svetu pravično sodil po možu, ki ga je za to izbral in pred vsemi potrdil tako, da ga je obudil od mrtvih« (Apd 17,16-31).

Po obisku areopaga smo se povzpeli do Akropole, ki je vsa v delih, saj jo restavrirajo, a kljub temu je bilo ob njej mravljišče ljudi iz celega sveta. Popoldan je bil čas za počitek in za ogled drugih muzejev in antičnih krajev v starem delu Aten, ki so resnično lepi.

Sedmi ali zadnji dan našega neposrednega ogleda grških znamenitosti in poti sv. Pavla pa smo se vozili po otoku Peloponezu. Najprej smo šli do Korinta in se poskušali vživeti v Pavlov čas, ko je bil Korint še zelo razvratno mesto. V Apostolskih delih beremo:

Korint

»Nato je Pavel zapustil Atene in šel v Korint. Tam je našel Juda, ki mu je bilo ime Ákvila, po rodu pa je bil iz Ponta. Ta je s svojo ženo Priskilo pred kratkim prišel iz Italije, ker je cesar Klavdij ukazal,

da se morajo vsi Judje izseliti iz Rima. Pavel ju je obiskal, in ker je znal isto obrt, je ostal pri njiju in se zaposlil. Po poklicu sta bila namreč izdelovalca šotorov. Vsako soboto pa je razpravljal v shodnici ter prepričeval Jude in Grke« (Apd 18,1-4).

Mašo smo imeli pred odhodom iz Aten v že omenjeni katoliški katedrali v Atenah. Pred Korintom smo se seveda morali ustaviti pri Korintskem prekopu, ki so ga izkopali Angleži in močno skrajša plutje številnih ladij. Sam Korint nas tudi zelo nagovoril, saj je lepo ohranjeno antično

mesto z vsemi značilnostmi, ki jih moreš najti po antičnih mestih. Tudi so vidni vplivi rimske in bizantinske dobe. Blizu Korinta so tudi znamenite grobnice in še naprej starodavno mesto Mikene, ki seže v čas očaka Abrahama. Na samem mestu in tudi v muzeju, kjer so lepo shranjeni najdeni predmeti, človek začuti, kako je bil dejansko človeški rod razvit že pred skoraj štiri tisoč leti. Zadnja večja točka ogleda v Grčiji pa je bil velik amfiteater, imenovan Epidauros, na katerem prirejajo vsako leto velike prireditve. Preizkusili smo akustiko, zapeli Zdravljico in naredili skupinsko sliko. Zadnja noč v Atenah je bila v hotelu blizu železniške postaje, ki jo zaprejo zvečer ob 22. uri, ker dejansko do jutra ne vozi noben vlak. Grki še vzpostavljajo železniško povezavo. Imajo pa od zadnjih olimpijskih iger zelo lepo urejen metro in ogromno število kilometrov lepo zgrajenih avtocest; seveda pa še gradijo, saj jim »mati Evropa« že četrto stoletja pridno daje denar za razvoj. Grkom se pripadnost Evropi res močno pozna.

Zadnja dva dneva našega romanja sta bila namenjena vračanju, saj smo morali na dan narediti skoraj 1000 km; najprej od Aten do Skopja

Epidauros

in potem od Skopja do Ljubljane. Edini postanek, ki je bil zaznamovan z ogledom, je bilo antično mesto Stobi v Makedoniji, ki se počasi odkriva, a še skriva veliko čudovitih stvari: zelo lep mozaičen tlak in prostore s talnim gretjem ter še veliko stvari. Vendar Makedonija še ni v Evropi, zato gre pri njih vse bolj počasi in po »balkansko«.

Pot proti domu nas je zaznamovala s prebiranjem življenjepisa solunskih bratov sv. Cirila in Metoda ter veliko informacijami o krajih, mimo katerih smo se peljali. Pojedli smo tudi nekaj dobre srbske hrane.

Zaključili smo po slovensko, saj smo zadnji dan maševali ob 20. uri v Podbočju pri Šentjerneju in nato pojedli dobro ribo v bližnji restavraciji. Polni ali prepolni res čudovitih romarskih in turističnih vtisov smo se pripeljali v Ljubljano.

Za konec dodajam še misel: romati po Pavlovih poteh je precej naporno in slikovito. Na trenutke se je težko živeti v čas apostola, saj so številne stavbe in modernost časa prekrili tistega prvotnega duha. Če smo iskreni, so težave, s katerimi se je srečeval apostol Pavel, prisotne še danes. Vera v več bogov, ki usodno krojijo življenje ljudi, malikovanje in razvrat niso več le zadeva grške civilizacije, ampak problem nas vseh. Potrebno se je odločiti za Kristusa in njegovo milost, saj samo milost premaga usodo, saj samo Kristus – Bog premaga bogove, ki so lažni in niso nič. Vsem želim, da bi nas leto apostola Pavla povežalo kot kristjane in da bi se zavedali, da smo Božji otroci in med seboj bratje in sestre v Kristusu. Pavel je rekel, da »Kristus živi v meni«. Naj živi, draga sestra in brat, tudi v tebi!

p. Krizostom Komar OFM

Martinovanje

Kar ne moremo se preusmeriti kam drugam kot na severovzhod Slovenije. Ponavljamo gostišče spreminjamo romarski cilj. Tako je bil letos izbran romarski cilj Marijina božja pot v Turnišču kot osrednja romarska božja pot v novi škofiji Murska Sobota. Nekatere članice so se spominjale, da smo v Turnišče že romali, kar je res, vendar takrat še ni bilo nove škofije. Tako nam je župnik upravičeno predstavil ordinarija dr. Marijana Turnišča, ki je v soboto, 8. novembra 2008, prišel med prijatelje Svete dežele v Turnišče naprej kot domači škof. Zanimivo je pa tudi to, da smo bili prva skupina, ki jo je prišel škof pozdravit v škofijsko romarsko središče in tudi vodit somaševanje. Kako smo bili presenečeni nad živostjo in aktualnostjo pridige, ki nas je prepričala o utelešenju Besede na zemlji. Nekaterim je šla do globine srca in solza.

Gostišče pri sv. Antonu v Cerkvenjaku nam je postalo že kar domače in udomačeno. Nekatere članice društva so imele letos pripombe, da je bila premalo bučna glasba; seveda itak niso plesale, pa vendar, kakšna pripomba prav pride. Drugim je bila pa zmerna glasba prav dobrodošla, da so se lahko vsaj spodobno pogovarjali. Prijatelji si imajo namreč vedno kaj povedati, ko pridejo skupaj.

p. Peter

Sveta dežela

Romanje v Assisi, Greccio, La Verno

od sobote, 25. aprila., do torka, 28. aprila 2009 (prvomajski prazniki)

1. dan: - LJUBLJANA – ASSISI Zgodnji odhod iz Ljubljane (Vič, Tržaška 85) ob 6.00 uri. Vožnja po Vipavski dolini, Vrtojba (postanek za vstop). Nadaljevanje do Frančiškovega mesta Assisi in sv. maša pri Porciunkuli, namestitev, večerja, prosto, nočitev.
2. dan: – RIETSKA DOLINA, kraji povezani s Frančiškovo ustvarjalnostjo: Greccio (jaslice), Fonte Cololombo (Pravilo, Frančiškove binkošti) ... , sv. maša, nazaj v Assisi večerja, prosto, nočitev.
3. dan: – MESTO ASSISI, stolnica sv. Rufina, sv. Klara, Frančiškov grob, peš ali s taksiji v Carceri, sv. Damijan ... prosto za asiški navdih, sv. maša, večerja, nočitev.
4. dan: Sklepna sv. maša na Frančiškovi Kalvariji – La Verni, kjer je prejel Kristusove rane. Povratek domov s prihodom v poznih večernih urah.

CENA ROMANJA – članska cena: 222 EUR. Vključeno je: avtobusni prevoz na celotni relaciji, organizacija, vodstvo, avtobusne takse v Assisiju, parkirnine, 3x polpenzioni v hotelu pri Mariji Angelski (večerja-zajtrk v standardnih sobah s TWC). NI VKLJUČENO: morebitne vstopnine, taxi?

Vodstvo romanja: s. Romana Kocjančič FMM in p. Robert Bahčič OFM

PRIJAVE že sprejemamo, in sicer do zasedbe mest v avtobusu (48). Zadnji možni termin, če bodo še mesta, do 25. marca 2009. Zagotovite si prostor, zato se takoj prijavite!

OB PRIJAVI PLAČILO 100 EUR in prijava je sprejeta, razlika teden dni pred odhodom.

Pripravil p. Peter Lavrih

Fatima, Portugalska in Santiago, Španija (z letalom in avtobusom) Poleg tega še: Batalha, Alcobaca, Coimbra in Lisbona.

Program romanja:

1. dan, torek, 23. 6. 2009: **Odhod** romarjev izpred cerkve v Ljubljani na Viču, Tržaška 85 ob 07.30 (sv. maša ob odhodu ob 7h zjutraj). Odhod skupine romarjev župnije sv. Križ izpred cerkve ob 5.00. Vožnja po vipavski dolini, VRTOJBA in nadaljevanje do letališča v Benetkah. Polet v Španijo, prek Madrida do Santiaga v Komposteli. Namestitev v hotelu, večerja, prenočevanje.
2. dan, sreda, 24. 6.: **SANTIAGO V KOMPOSTELI**. Obisk najimennitnejše bazilike sv. Jakoba na evropskih tleh, cilj Jakobove poti: CAMINO DE SANTIAGO! Sodelovanje pri romarski maši ob

12h, pri kateri deluje tudi znamenita JAKOBOVA KADILNICA V SANTIAGU. Popoldne odhod z avtobusom proti Fatimi s prihodom pozno zvečer, večerja, namestitev.

3. dan, četrtek, 25. 6.: **COIMBRA**. Zjutraj obisk univerzitetnega mesta Coimbra, sv. maša pri sv. Antonu, kjer je začel svojo pot v Frančiškovem redu, obisk sv. Elizabete Portugalske, nadaljevanje vožnje do obmorskega mesta Nazare, vrnitev v Fatimo, večerja, rožni venec in procesija.

4. dan, petek, 26. 6.: **LISBONA**, glavno mesto Portugalske in rojstni kraj sv. Antona Padovanskega. Maša na kraju svetnikovega

rojstva, stolnica, obisk znamenitosti Lisbone in povratek v Fatimo, večerja in pobožnosti.

5. dan, sobota, 27. 6.: **FATIMA – pri Mariji**. Zjutraj sv. maša, križev pot, rojstna vas fatimskih vidcev, obisk portugalskih svetišč Alcobaca in Batalha, ki imata tudi velik narodni pomen. Večerja in sodelovanje pri rožnem vencu in procesiji.

6. dan, nedelja, 28. 6.: **V FATIMI**. Čas za osebno pobožnost, skupna nedeljska maša z vsemi romarji, odhod na letališče v Lisboni, povratek prek Madrida v Benetke s pristankom zvečer. Vožnja z avtobusom domov s prihodom pozno ponoči.

CENA ROMANJA: 760 EUR. V ceno je vračunano: avtobusni prevoz iz Ljubljane na letališče in nazaj, letalski prevoz, avtobusni prevozi na Portugalskem in v Španiji, hotelske namestitve s polpenzioni, vodstvo. **VSTOPNINE niso vključene.**

S SEBOJ POTREBUJETE VELJAVEN OSEBNI DOKUMENT. Zavarovanje za tujino si uredite na zavodu ZZSZ, ki je brezplačno.

V ceno ni vračunano: LETALIŠKE TAKSE (pribl. 60 EUR), napitnine za vožnjo in osebje 10 EUR. DOPLAČILO za rizik odpovedi 40 EUR (po želji).

PRIJAVE SPREJEMAMO TAKOJ ozirom najpotneje do 1. maja 2009. Kasneje le, če bo še prostor.

Udeležite se enkratnega romanja s tremi velikimi cilji:

FATIMSKA MARIJA, SV. ANTON PADOVANSKI V COIMBRI IN V LISBONI, SV. JAKOB V KOMPOSTELI.

p. Peter Lavrih, ofm, CTS

tel.: 05 330 30 30; mob.: 041 66 91 34

Komisariat za Sveto deželo

Tržaška 85, 1000 Ljubljana; tel.: 01 24 44 250 ; faks: 01 24 44 253;

www.sveta-dezela.si; email: komisariat@rkc.si; TRR SI56-0510-0801-0637-691

HVALITE IN SLAVITE

Molitve svetega Frančiška

Strasbourg-Ljubljana 2008

Ob 800-letnici Frančiškove karizme je izšla knjižica njegovih molitev, pospremljena s kratkimi razlagami, od kod izhajajo in kakšen je njihov pomen. Pripravili so jo na frančiškanski generalni kuriji, opremili z lepimi ilustracijami, izšla pa je v več deset jezikih pri francoski založbi Signe v sodelovanju z lokalnimi hišami, v našem primeru seveda z Bratom Frančiškom.

Knjižica je zelo priročnega formata in naj bi spremljala vsakega Frančiškovega brata ali sestro, v samostanu ali v svetu, na njegovi poti duhovne rasti.

ISBN 978-2-7468-2106-4

Format: 10,5 x 17 cm, broširano, 56 strani

Cena: **2,50 €**

Za skupinska naročila (10 in več) **samo 2,00 €** (za 100 in več pa le **1,50 €**)

Zakaj jih torej ne bi naročili kar po krajevnih bratstvih in redovnih skupnostih?

Solistično – zborovska CDja

p. Vid Lisjak in Mešani pevski zbor Anton Foerster

PRED TABO KLEČIM

Psalmi, božične, evharistične in Marijine pesmi

p. Vid Lisjak in Župnijski pevski zbor p. Hugolin Sattner

DAJTE MI ZLATIH STRUN

Marijine in evharistične pesmi

Na obeh zgoščenkah je mogoče slišati v izvedbi solista tenorista p. Vida Lisjaka in dveh odličnih zborov skupno kar 34 pesmi z različno tematiko, od liturgičnih psalmov do klasičnih božičnih, evharističnih in Marijinih pesmi. Skupnega poslušanja je skoraj za dve uri in pol.

SAZAS ZBF CD013 in ZBF CD014

Cena posamezne plošče: **12,00 €**

Za bralce Brata Frančiška do 15. 1. 2009 **samo 10,00 €**

Predstavljeno lahko naročite na naslovu:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

tel.: 01 2429312, faks: 01 2429313, e-mail: zbf@ofm.si, <http://franciskani.rkc.si/zbf/>